

NARIADENIE RADY (EHS) č. 1408/71

zo 14. júna 1971

o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnancov a ich rodiny, ktorí sa pohybujú v rámci spoločenstva

Obsah

HLAVA I:	VŠEOBECNÉ USTANOVENIA (články 1 až 12)	37
HLAVA II:	URČENIE UPLATNITEĽNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV (články 13 až 17).....	41
HLAVA III:	OSOBITNÉ USTANOVENIA SÚVISIACE S RÔZNYMI KATEGÓRIAMI DÁVOK	44
Kapitola 1:	Choroba a materstvo	
	Oddiel 1: Spoločné ustanovenia (článok 18)	44
	Oddiel 2: Pracovníci a ich rodinní príslušníci (články 19 až 24)	44
	Oddiel 3: Nezamestnané osoby a ich rodinní príslušníci (článok 25)	45
	Oddiel 4: Žiadatelia o dôchodok a ich rodinní príslušníci (článok 26)	46
	Oddiel 5: Dôchodcovia a ich rodinní príslušníci (články 27 až 34).....	46
	Oddiel 6: Rôzne ustanovenia (článok 35)	48
	Oddiel 7: Náhrady medzi inštitúciami (článok 36)	48
Kapitola 2:	Invalidita	
	Oddiel 1: Pracovníci, na ktorých sa vzťahujú len právne predpisy, podľa ktorých výška dávok v invalidite nezávisí od dĺžky doby poistenia (články 37 až 39)	48
	Oddiel 2: Pracovníci, na ktorých sa vzťahujú len právne predpisy, podľa ktorých výška dávok v invalidite závisí od dĺžky dob poistenia alebo právne predpisy tohto druhu a druhu uvedeného v oddiele 1 (článok 40)	49
	Oddiel 3: Zvýšenie stupňa invalidity (článok 41)	49
	Oddiel 4: Obnovenie poskytovania dávok po zastavení alebo odňatí — zmena dávok v invalidite na dávky v starobe (články 42 a 43) ...	50
Kapitola 3:	Staroba a úmrtie (dôchodky) (články 44 až 51).....	51
Kapitola 4:	Pracovné úrazy a choroby z povolania	
	Oddiel 1: Nárok na dávky (články 52 až 59).....	54
	Oddiel 2: Zhoršenie stavu pri chorobe z povolania, na základe ktorej bola priznaná dávka (článok 60)	56
	Oddiel 3: Rôzne ustanovenia (články 61 a 62)	57
	Oddiel 4: Náhrady medzi inštitúciami (článok 63)	57
Kapitola 5:	Podpora pri úmrtí (články 64 až 66)	57
Kapitola 6:	Nezamestnanosť	
	Oddiel 1: Spoločné ustanovenia (články 67 a 68).....	58
	Oddiel 2: Nezamestnané osoby, ktoré odídu do iného členského štátu, ako je príslušný štát (články 69 a 70)	59
	Oddiel 3: Nezamestnané osoby, ktoré počas svojho posledného zamestnania mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát (článok 71)	59

Kapitola 7:	Rodinné dávky a rodinné prídavky pre zamestnancov a nezamestnané osoby	
Oddiel 1:	Spoločné ustanovenia (článok 72)	60
Oddiel 2:	Pracovníci a nezamestnané osoby, ktorých rodinní príslušníci majú bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát (článok 73-76)	60
Kapitola 8:	Dávky pre nezaopatrené deti dôchodcov a pre siroty (články 77 až 79)	61
HLAVA IV:	SPRÁVNÁ KOMISIA PRE SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE MIGRUJÚCICH PRACOVNÍKOV (články 80 a 81)	63
HLAVA V:	PORADNÝ VÝBOR PRE SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE MIGRUJÚCICH PRACOVNÍKOV (články 82 a 83)	64
HLAVA VI:	RÔZNE USTANOVENIA (články 84 až 93)	65
HLAVA VII:	PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA (články 94 až 99)	66

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

pracovníkov vrátane cezhraničných pracovníkov, sezónnych pracovníkov a námorníkov;

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej články 2, 7 a 51,

so zreteľom na návrhy Komisie vypracované po porade so Správnou komisiou pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov ⁽¹⁾,

keďže značné rozdiely medzi právnymi predpismi platnými v jednotlivých štátoch, pokiaľ ide o dotknuté osoby, vedú k tomu, že je vhodnejšie prijať zásadu, že toto nariadenie sa bude vzťahovať na všetkých štátnych príslušníkov členských štátov, ktorí sú poistení v rámci systému sociálneho zabezpečenia zamestnancov;

so zreteľom na stanoviská Zhromaždenia ⁽²⁾,

so zreteľom na stanoviská Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže ustanovenia o koordinácii vnútroštátnych právnych predpisov v oblasti sociálneho zabezpečenia patria do rámca slobody pohybu pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členských štátov, a majú prispieť k zlepšeniu ich životnej úrovne a podmienok zamestnania tým, že jednak zabezpečia v rámci spoločenstva rovnaké zaobchádzanie pre všetkých štátnych príslušníkov členských štátov, na ktorých sa vzťahujú právne predpisy rôznych členských štátov, a že pracovníkom a ich závislým rodinným príslušníkom zabezpečia dávky sociálneho zabezpečenia, a to bez ohľadu na miesto ich zamestnania alebo bydliska;

keďže sa časom ukázala potreba novelizácie nariadenia Rady č. 3 ⁽⁴⁾ o sociálnom zabezpečení migrujúcich pracovníkov jednak z hľadiska praktických skúseností pri jeho uplatňovaní od roku 1959 a ako výsledok zmien, ktoré boli urobené v právnych predpisoch jednotlivých štátov;

keďže existujúce ustanovenia o koordinácii ako také môžu byť rozšírené, zdokonalené a do istej miery zároveň aj zjednodušené, pričom sa vezmú do úvahy existujúce rozdiely medzi právnymi predpismi jednotlivých štátov, ktoré sa týkajú sociálneho zabezpečenia;

keďže tieto ciele treba dosiahnuť najmä súčtom všetkých dôb, ktoré zohľadňujú právne predpisy jednotlivých členských štátov pri posudzovaní nároku na nadobudnutie a zachovanie nároku na dávky a ich výpočet, a ustanovení týkajúcich sa dávok rozličných kategórií osôb, na ktorých sa vzťahuje nariadenie bez zreteľa na miesto ich bydliska v spoločenstve;

keďže je vhodné vytvoriť jediný právny predpis obsahujúci všetky základné ustanovenia na vykonanie článku 51 zmluvy v zúčujme

keďže ustanovenia na koordináciu prijaté na vykonanie článku 51 zmluvy musia pracovníkom, ktorí sa pohybujú v spoločenstve, zabezpečiť ich nadobudnuté práva a výhody, pričom by nemalo prísť k neoprávnenému súbehu poberania dávok.

⁽¹⁾ Ú. v. ES 194, 28.10.1996, s. 3333/66 a Ú. v. ES C 95, 21.9.1968, s. 18.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 10, 14.2.1968, s. 30 a Ú. v. ES C 135, 14.12.1968, s. 4.

⁽³⁾ Ú. v. ES 64, 5.4.1967, s. 1009/67 a Ú. v. ES C 21, 20.2.1969, s. 18.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES 30, 16.12.1958, s. 561/58.

keďže osobám, ktoré majú nárok na dávky v invalidite, starobe a pri úmrtí (dôchodky), musí byť umožnené poberať všetky dávky, ktoré im boli priznané v rozličných členských štátoch; keďže aby sa zabránilo neoprávnenému súbehu týchto dávok, ku ktorému by mohlo prísť najmä pri prekryvaní dávok, ktoré by mohli vzniknúť z dvojnásobného úhrnu doby poistenia a iných dôb, ktoré boli za takéto považované, je potrebné stanoviť takú maximálnu výšku dávok, na ktorú by mal nárok pracovník z jedného z týchto štátov, ak by po celý čas pracoval v ňom;

keďže aby bola zabezpečená mobilita pracovnej sily v zlepšených podmienkach, je odteraz potrebné zabezpečiť užšiu koordináciu medzi systémom poistenia v nezamestnanosti a systémom poskytovania pomoci v nezamestnanosti vo všetkých členských štátoch; keďže je vhodné, najmä pre ľahšie hľadanie zamestnania v rozličných členských štátoch, zabezpečiť nezamestnanému na stanovenú dobu poskytovanie dávok v nezamestnanosti v zmysle právnych predpisov toho členského štátu, ktoré sa na neho naposledy vzťahovali;

keďže je želateľné, aby sa zdokonalil systém nariadenia č. 3, upravujúci rodinné dávky v prípade rozdelených rodín, a to pokiaľ ide o kategórie ľudí, ktorým vzniká nárok na takéto dávky a na spôsob ich vyplácania;

keďže, berúc do úvahy problémy týkajúce sa nezamestnanosti, je vhodné rozšíriť vznik nároku rodinných dávok aj na rodinných

príslušníkov nezamestnaných s bydliskom v členskom štáte inom, ako je ten, ktorý je zodpovedný za vyplácanie dávok v nezamestnanosti;

keďže súčasne obmedzenia pri poskytovaní rodinných dávok by mali byť zrušené a keďže, aby sa zabezpečilo vyplácanie dávok na živobytie členom rozdelených rodín, bez ohľadu na tie dávky, ktoré sú zamerané na zvýšenie prírastku obyvateľstva, bolo by žiaduce stanoviť spoločné pravidlá pre všetky členské štáty a toto úsilie by malo pokračovať; berúc do úvahy veľké rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi predpismi jednotlivých členských štátov by malo byť prijaté také rozhodnutie, ktoré by bralo do úvahy takúto situáciu: vyplácanie rodinných dávok v štáte, kde bola osoba zamestnaná, vzhľadom na päť krajín, a vyplácanie rodinných prídavkov rodinným príslušníkom v štáte, kde majú bydlisko, ak je štátom, v ktorej je osoba zamestnaná, Francúzsko;

keďže analogicky s riešeniami obsiahnutými v nariadení Rady (EHS) č. 1612/68 ⁽¹⁾ z 15. októbra 1968 o slobode pohybu pracovníkov v spoločenstve je žiaduce, aby spoločne v poradnom výbore zasadli zástupcovia pracovníkov aj zamestnávateľov, aby sa prerokovali problémy, ktorými sa zaoberala správna Komisia;

keďže súčasné nariadenie môže nahradiť ustanovenia obsiahnuté v článku 69 ods. 4 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva uhlia a ocele,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

HLAVA I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Definície

Na účely tohto nariadenia:

a) „pracovník“ znamená:

i) bez výhrady k obmedzeniam stanoveným v prílohe V, každú osobu povinne alebo voliteľne nepretržite poistenú pre prípad jednej alebo viacerých nepredvídaných udalostí, pokrytých časťami systému sociálneho zabezpečenia pre zamestnancov;

ii) každú osobu povinne poistenú pre prípad jednej alebo viacerých nepredvídaných udalostí pokrytých časťami systému sociálneho zabezpečenia a upravených týmto nariadením, podľa systému sociálneho zabezpečenia vzťahujúceho sa na každú osobu s bydliskom alebo na každú pracujúcu osobu, ak takáto osoba:

— sa dá identifikovať ako zamestnanec na základe spôsobu, ktorým je takýto systém spravovaný alebo financovaný,

— alebo ak takéto kritéria nespĺňa a je poistená pre prípad nejakej inej nepredvídanej udalosti uvedenej v prílohe V v rámci systému pre zamestnancov poistených nepretržite povinne alebo voliteľne;

iii) každú osobu, ktorá je dobrovoľne poistená pre prípad niektorých z nepredvídaných udalostí pokrytých časťami riešenými v tomto nariadení na základe systému sociálneho zabezpečenia členského štátu pre zamestnancov alebo pre všetky osoby s bydliskom alebo pre určité kategórie osôb s bydliskom, ak takéto osoby boli predtým povinne poistené pre tie isté udalosti, na ktoré sa vzťahuje systém sociálneho zabezpečenia zamestnancov v tom istom členskom štáte;

b) „cezhraničný pracovník“ znamená akéhokoľvek pracovníka zamestnaného na území jedného členského štátu, ktorý má bydlisko, do ktorého sa spravidla vracia denne alebo najme nej raz týždenne, na území iného členského štátu; cezhraničný pracovník vyslaný podnikom, s ktorým má pracovný pomer, na iné územie v tom istom alebo inom členskom štáte

⁽¹⁾ Ú.v. ES 259, 19.10.1968, s. 2.

a ktorý sa pre túto okolnosť nemôže každý deň alebo aspoň raz do týždňa vrátiť do miesta svojho bydliska, si však udržiava štatút cezhraničného pracovníka počas doby nie dlhšej ako štyri mesiace;

- c) „sezónny pracovník“ znamená akéhokoľvek pracovníka, ktorý odchádza na územie iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom má bydlisko, vykonávať prácu sezónneho charakteru pre podnik alebo zamestnávateľa z tohto štátu na dobu, ktorá v žiadnom prípade nesmie presiahnuť osem mesiacov, a ktorý zostáva na území uvedeného štátu počas trvania tejto práce; za prácu sezónneho charakteru sa považuje práca, ktorá je závislá na striedaní ročných období a pravidelne sa každý rok opakuje;
- d) „utečenec“ znamená utečenca v zmysle definície uvedenej v článku 1 Dohovoru o postavení utečencov, podpísaného v Ženeve 28. júla 1951;
- e) „osoba bez štátnej príslušnosti“ znamená osobu bez štátnej príslušnosti v zmysle definície uvedenej v článku 1 Dohovoru o postavení osôb bez štátnej príslušnosti, podpísaného v New Yorku 28. septembra 1954;
- f) „rodinný príslušník“ znamená akúkoľvek osobu definovanú alebo uznanú za rodinného príslušníka alebo označenú za člena domácnosti právnymi predpismi, na základe ktorých sa poskytujú dávky, alebo v prípadoch uvedených v článku 22 ods. 1 písm. a) a 39 právnymi predpismi členského štátu, na území ktorého má takáto osoba bydlisko. Ak však uvedené právne predpisy považujú za rodinného príslušníka alebo člena domácnosti len osobu, ktorá žije v spoločnej domácnosti s pracovníkom, táto podmienka sa považuje za splnenú, ak je dotknutá osoba závislá najmä na tomto pracovníkovi;
- g) „pozostalý“ znamená každú osobu takto definovanú alebo uznanú právnymi predpismi, v zmysle ktorých sa poskytujú dávky. Ak však uvedené právne predpisy považujú za pozostalého len osobu, ktorá žila so zosnulým v spoločnej domácnosti, táto podmienka sa považuje za splnenú, ak dotknutá osoba bola závislá najmä na zosnulom;
- h) „bydlisko“ znamená zvyčajné bydlisko;
- i) „pobyt“ znamená prechodné bydlisko;
- j) „právne predpisy“ znamenajú zákony, nariadenia a iné právne predpisy, ako aj ostatné súčasné a budúce ustanovenia na vykonanie opatrení každého členského štátu, vzťahujúce sa na časti a systémy sociálneho zabezpečenia upravenými článkom 4 ods. 1 a 2;

Tento pojem však nezahŕňa ustanovenia súčasných alebo budúcich kolektívnych zmlúv bez ohľadu na to, či boli rozhodnutím orgánu vyhlásené za všeobecne záväzné, alebo sa ním rozšírila ich pôsobnosť. Avšak pokiaľ takéto kolektívne zmluvy slúžia na to, aby sa uplatnila požiadavka na poistenie v zmysle zákonov a nariadení uvedených v predchádzajúcom pododseku, toto obmedzenie môže byť kedykoľvek zrušené vyhlásením príslušného členského štátu, v ktorom sa upresnia takéto systémy, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie. Takéto vyhlásenie sa oznámi a zverejní v súlade s ustanoveniami článku 96. Ustanoveniami predchádzajúceho pododseku nemajú za následok výnimku z uplatňovania tohto nariadenia na systémy, na ktoré sa vzťahuje nariadenie č. 3;

- k) „dohovor o sociálnom zabezpečení“ znamená každý dvostranný alebo mnohostranný nástroj, ktorý zaväzuje alebo bude zaväzovať výlučne dva alebo viac členských štátov, a akékoľvek ďalšie mnohostranné nástroje, ktoré zaväzujú alebo budú zaväzovať najmenej dva členské štáty a jeden alebo viac iných štátov v oblasti sociálneho zabezpečenia v čiastočnom alebo celkovom rozsahu častí a systémov ustanovených v článku 4 ods. 1 a 2 spolu s dohodami akéhokoľvek druhu uzavretými na základe takýchto nástrojov;
- l) „príslušný orgán“ znamená v súvislosti s každým členským štátom ministra, ministrov alebo iné obdobné orgány zodpovedné za systémy sociálneho zabezpečenia na celom území alebo časti územia daného štátu;
- m) „správna Komisia“ znamená komisiu uvedenú v článku 80;
- n) „inštitúcia“ znamená v súvislosti s každým členským štátom úrad alebo orgán zodpovedný za uplatňovanie všetkých alebo niektorých právnych predpisov;
- o) „príslušná inštitúcia“ znamená:
 - i) inštitúciu, u ktorej je dotknutá osoba poistená v čase žiadosti o dávku; alebo
 - ii) inštitúciu, u ktorej je dotknutá osoba oprávnená alebo by bola oprávnená nárokovať si dávky, ak táto osoba alebo jej rodinní príslušníci majú bydlisko na území členského štátu, v ktorom sa inštitúcia nachádza, alebo
 - iii) inštitúciu určenú príslušným orgánom dotknutého členského štátu alebo
 - iv) v prípade systému súvisiaceho s právnou zodpovednosťou zamestnávateľa v súvislosti s dávkami ustanovenými v článku 4 ods. 1 daného zamestnávateľa alebo poisťovateľa alebo, v prípade ich neplnenia, úrad alebo orgán určený príslušným orgánom dotknutého členského štátu;

- p) „inštitúcia miesta bydliska“ a „inštitúcia miesta pobytu“ znamená inštitúciu príslušnú poskytovať dávky v mieste, kde má dotknutá osoba bydlisko, a inštitúciu príslušnú poskytovať dávky v mieste, kde má dotknutá osoba pobyt podľa právnych predpisov uplatňovaných touto inštitúciou, alebo, ak takáto inštitúcia neexistuje, inštitúciu určenú príslušným orgánom daného členského štátu;
- q) „príslušný štát“ znamená členský štát, na území ktorého sa príslušná inštitúcia nachádza;
- r) „doby poistenia“ znamenajú doby prispievania alebo doby zamestnania, ako ich definujú alebo uznávajú za doby poistenia právne predpisy, podľa ktorých sa dosiahli alebo považovali za dosiahnuté, a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám poistenia;
- s) „doby zamestnania“ znamenajú doby takto definované alebo uznávané právnymi predpismi, podľa ktorých sa dosiahli, a všetky doby, ktoré sa za také považujú, ak ich uvedené právne predpisy považujú za rovnocenné dobám zamestnania;
- t) „dávky“ a „dôchodky“ znamenajú všetky dávky a dôchodky vrátane všetkých ich častí, ktoré sa vyplácajú z verejných fondov, valorizačné zvýšenia a doplnkové príspevky, pokiaľ neustanovuje hlava III inak, ako aj paušálne dávky, ktoré sa môžu vyplácať namiesto dôchodkov a platby uskutočnené náhradou príspevkov;
- u) i) „rodinné dávky“ znamenajú všetky vecné dávky alebo peňažné dávky určené na pokrytie rodinných výdavkov podľa právnych predpisov v zmysle článku 4 ods. 1 písm. h) s výnimkou osobitného príspevku pri narodení dieťaťa uvedeného v prílohe I;
- ii) „rodinné prídavky“ znamenajú pravidelné peňažné dávky, poskytované výlučne na základe počtu a, ak je to vhodné, veku rodinných príslušníkov;
- v) „podpora pri úmrtí“ znamená akúkoľvek jednorazovú peňažnú dávku v prípade úmrtia bez paušálnych dávok uvedených pod písm. t).

Článok 2

Osoby, na ktoré sa nariadenie vzťahuje

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na pracovníkov, na ktorých sa vzťahujú alebo sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov a ktorí sú štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov, alebo ktorí sú osobami bez štátnej príslušnosti alebo utečencami s bydliskom na území jedného z členských štátov, ako aj na ich rodinných príslušníkov a ich pozostalých.

2. Okrem toho sa toto nariadenie vzťahuje aj na pozostalých pracovníkov, na ktorých sa vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov bez ohľadu na ich štátnu príslušnosť, keď sú ich pozostalí štátnymi príslušníkmi jedného z členských štátov alebo osobami bez štátnej príslušnosti alebo utečencami s bydliskom na území jedného z členských štátov.

3. Toto nariadenie sa vzťahuje na štátnych zamestnancov a osoby, ktoré sa v súlade s platnými právnymi predpismi za také považujú, keď sa na ne vzťahujú alebo sa vzťahovali právne predpisy členského štátu, v ktorom sa uplatňuje toto nariadenie.

Článok 3

Rovnaké zaobchádzanie

1. Pokiaľ osobitné ustanovenia tohto nariadenia neustanovujú inak, osoby s bydliskom na území jedného z členských štátov, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, majú tie isté povinnosti a poberajú tie isté dávky podľa právnych predpisov členského štátu ako štátni príslušníci tohto štátu.

2. Ustanovenia odseku 1 sa vzťahujú na právo voliť členov orgánov inštitúcií sociálneho zabezpečenia alebo zúčastňovať sa na ich navrhovaní, ale nemajú vplyv na ustanovenia právnych predpisov žiadneho členského štátu súvisiace so spôsobilosťou na navrhovanie alebo metódou navrhovania daných osôb do týchto orgánov.

3. S výnimkou ustanovení prílohy II sa ustanovenia dohovorov o sociálnom zabezpečení účinné podľa článku 7 ods. 2 písm. c) a ustanovenia dohovorov uzavretých podľa článku 8 ods. 1 vzťahujú na všetky osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie.

Článok 4

Vecná pôsobnosť

1. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky právne predpisy, ktoré sa týkajú týchto častí sociálneho zabezpečenia:

- nemocenské dávky a dávky v materstve;
- dávky v invalidite vrátane tých, ktoré sú určené na udržanie alebo zlepšenie zárobkovej schopnosti;
- dávky v starobe;
- pozostalostné dávky;
- dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi a chorobami z povolania;
- podpora pri úmrtí;
- dávky v nezamestnanosti;
- rodinné dávky.

2. Toto nariadenie sa vzťahuje na všetky všeobecné a osobitné systémy sociálneho zabezpečenia, či už príspevkové alebo nepríspevkové, a systémy týkajúce sa právnej zodpovednosti zamestnávateľa alebo vlastníka lode v súvislosti s dávkami uvedenými v odseku 1.

3. Ustanovenia hlavy III tohto nariadenia nemajú však vplyv na ustanovenia právnych predpisov žiadneho členského štátu týkajúce sa povinností vlastníka lode.

4. Toto nariadenie sa nevzťahuje na sociálnu a zdravotnú pomoc, na systémy dávok obetiam vojny alebo jej dôsledkov alebo na osobitné systémy pre štátnych zamestnancov a osoby, ktoré sa za také považujú.

Článok 5

Vyhľadania členských štátov o rozsahu pôsobnosti tohto nariadenia

Členské štáty určia právne predpisy a systémy uvedené v článku 4 ods. 1 a 2, minimálne dávky uvedené v článku 50 a dávky uvedené v článkoch 77 a 78 vo vyhláseniach, ktoré sa oznámia a zverejnia v súlade s článkom 96.

Článok 6

Dohovory o sociálnom zabezpečení, ktoré nahrádza toto nariadenie

Pokiaľ ustanovenie článkov 7, 8 a 46 ods. 4 neustanovuje inak, pokiaľ ide o osoby a prípady, ktorých sa týka, nahrádza toto nariadenie ustanovenia každého dohovoru o sociálnom zabezpečení záväzného

- a) výlučne pre dva alebo viac členských štátov alebo
- b) najmenej pre dva členské štáty a jeden alebo viac iných štátov, kde sa na vysporiadaní príslušných prípadov nepodieľa žiadna inštitúcia iného štátu.

Článok 7

Medzinárodné ustanovenia, na ktoré nemá toto nariadenie vplyv

1. Toto nariadenie sa nedotýka povinností vyplývajúcich z:
 - a) každého dohovoru prijatého Medzinárodnou konferenciou práce, ktorý po ratifikácii jedným alebo viacerými členskými štátmi nadobudol platnosť;
 - b) Európskych dočasných dohôd o sociálnom zabezpečení z 11. decembra 1953 uzavretých medzi členskými štátmi Rady Európy.

2. Bez ohľadu na článok 6 sa naďalej budú uplatňovať:

- a) ustanovenia Dohody z 27. júla 1950 o sociálnom zabezpečení lodníkov na Rýne, ktorá bola revidovaná 13. februára 1961;
- b) ustanovenia Európskeho dohovoru z 9. júla 1956 o sociálnom zabezpečení pracovníkov v medzinárodnej doprave;
- c) ustanovenia dohovorov o sociálnom zabezpečení uvedené v prílohe II.

Článok 8

Uzatváranie dohovorov medzi členskými štátmi

1. Dva alebo viac členských štátov môže podľa potreby uzatvoriť vzájomné dohovory vychádzajúce zo zásad a v zmysle tohto nariadenia.

2. Každý členský štát oznámi v súlade s ustanoveniami článku 96 ods. 1 každý dohovor, ktorý uzavrel s iným členským štátom podľa ustanovení odseku 1.

Článok 9

Prístup k dobrovoľnému alebo voliteľnému nepretržitému poisteniu

1. Ustanovenia právnych predpisov každého členského štátu, ktoré podmieňujú prístup k dobrovoľnému alebo voliteľnému nepretržitému poisteniu bydliskom na území tohto štátu, sa nevzťahujú na osoby, na ktoré sa vzťahuje toto nariadenie, a ktoré majú bydlisko na území iného členského štátu za predpokladu, že niekedy počas pracovného života sa na ne vzťahovali právne predpisy prvého štátu.

2. Ak podľa právnych predpisov členského štátu je na účast' na dobrovoľnom alebo voliteľnom nepretržitom poistení podmienená dosiahnutím dôb poistenia, zohľadnia sa doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu v požadovanom rozsahu tak, akoby sa dosiahli podľa právnych predpisov prvého štátu.

Článok 10

Upustenie od podmienok bydliska — účinok povinného poistenia na náhradu príspevkov

1. Pokiaľ nie je v tomto nariadení ustanovené inak, peňažné dávky v invalidite, v starobe alebo pozostalostné dávky, dávky v súvislosti s pracovnými úrazmi alebo chorobami z povolania a podpora pri úmrtí nadobudnuté podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov nepodliehajú žiadnemu znižovaniu, upravovaniu, pozastaveniu, odňatiu alebo odobratiu z dôvodu, že príjemca má bydlisko na území iného členského štátu, ako je štát, kde sa nachádza inštitúcia zodpovedná za vyplácanie.

Prvý pododsek sa ďalej použije na paušálne dávky poskytované v prípadoch ďalšieho sobáša pozostalého manžela/manželky, ktorý mal nárok na pozostalostný dôchodok.

2. Ak sa podľa právnych predpisov členského štátu podmieňuje náhrada príspevkov tým, že na dotknutú osobu sa už nevzťahuje povinné poistenie, táto podmienka sa nepovažuje za splnenú dovtedy, kým sa na dotknutú osobu vzťahuje povinné poistenie ako na pracovníka podľa právnych predpisov iného členského štátu.

Článok 11

Valorizácia dávok

Pravidlá pre valorizáciu upravené právnymi predpismi členského štátu platia pre dávky upravené týmito právnymi predpismi na základe ustanovení tohto nariadenia.

Článok 12

Zamedzenie súbehu dávok

1. Toto nariadenie nemôže ani priznať ani zachovať nárok na niekoľko dávok toho istého druhu za jednu a tú istú dobu povinného

poistenia. Toto ustanovenie sa však nepoužije na dávky vo vzťahu k invalidite, starobe, úmrtiu (dôchodky) alebo chorobe z povolania priznané inštitúciami dvoch alebo viacerých členských štátov v súlade s ustanoveniami článkov 41, 43 ods. 2 a 3, 46, 50 a 51 alebo článku 60 ods. 1 písm. b).

2. Ustanovenia právnych predpisov členských štátov upravujúce znižovanie, pozastavenie alebo odňatie dávok, v prípade ich súbehu s inými dávkami sociálneho zabezpečenia alebo inou formou príjmu, sa môžu uplatňovať dokonca aj v prípade, ak nárok na takéto dávky bol získaný podľa právnych predpisov iného členského štátu, alebo ak sa takýto príjem získal na území iného členského štátu. Tieto ustanovenia však nebudú platiť, ak dotknutá osoba poberá dávky rovnakého druhu v súvislosti s invaliditou, starobou, úmrtím (dôchodky) alebo chorobou z povolania, ktoré jej priznali inštitúcie dvoch alebo viacerých členských štátov v súlade s článkami 46, 50, 51 alebo článku 60 ods. 1 písm. b).

3. Ustanovenia právnych predpisov členského štátu upravujúce zníženie, pozastavenie alebo odňatie dávky v prípade osoby poberajúcej dávky v invalidite alebo predbežné dávky v starobe, ktorá súčasne vykonáva zárobkovú činnosť, sa môžu použiť na takúto osobu, dokonca aj keď vykonáva svoju činnosť na území iného členského štátu.

4. Invalidný dôchodok splatný podľa holandských právnych predpisov sa v prípade, ak je holandská inštitúcia povinná podľa ustanovení článku 57 ods. 3 písm. c) alebo 60 ods. 2 písm. a) prispievať tiež na náklady na dávky v súvislosti s chorobou z povolania, poskytované podľa právnych predpisov iného členského štátu, znižuje o sumu, ktorá sa má platiť inštitúcii iného členského štátu, zodpovednej za poskytnutie dávok v súvislosti s chorobou z povolania.

HLAVA II

URČENIE UPLATNITEĽNÝCH PRÁVNÝCH PREDPISOV

Článok 13

Všeobecné pravidlá

1. Na pracovníkov, na ktorých sa vzťahuje toto nariadenie, sa vzťahujú právne predpisy len jedného členského štátu. Tieto právne predpisy sa určia v súlade s ustanoveniami tejto hlavy.

2. Pokiaľ články 14 až 17 neustanovujú inak:

a) na pracovníka zamestnaného na území jedného členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu dokonca aj vtedy, ak má bydlisko na území iného členského štátu alebo

ak sa sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo fyzickej osoby, ktorá ho zamestnáva, nachádza na území iného členského štátu;

b) na pracovníka zamestnaného na palube plavidla plávajúceho pod vlajkou členského štátu sa vzťahujú právne predpisy tohto štátu;

c) na štátnych zamestnancov a na osoby s rovnakým postavením sa vzťahujú právne predpisy členského štátu, ktorému podlieha verejná správa, ktorá ich zamestnáva;

d) pracovník povolaný alebo opätovne povolaný na výkon služby v ozbrojených silách si zachováva štatút pracovníka a vzťahujú sa na neho právne predpisy tohto členského štátu. Ak je vznik nároku podľa týchto právnych predpisov podmienený dosiahnutím doby poistenia pred nástupom na takúto vojenskú službu alebo po jej skončení, doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu sa zohľadnia v potrebnom rozsahu tak, akoby boli dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov prvého štátu.

Článok 14

Osobitné pravidlá

1. Článok 13 ods. 2 písm. a) sa uplatňuje s nasledujúcimi výnimkami a výhradami:

a) i) Na pracovníka zamestnaného na území členského štátu podnikom, pre ktorý zvyčajne pracuje, ktorého tento podnik vyslal na územie iného členského štátu vykonávať pre tento podnik prácu, sa naďalej vzťahujú právne predpisy prvého členského štátu za predpokladu, že predpokladané trvanie tejto práce neprekročí 12 mesiacov a že tento pracovník nie je vyslaný nahradiť iného pracovníka, ktorý ukončil dobu svojho vyslania.

ii) Ak trvanie práce, ktorá sa má vykonať, presiahne dĺžku pôvodne očakávaného trvania v dôsledku nepredvídaných okolností a prekročí 12 mesiacov, na pracovníka sa ďalej vzťahujú právne predpisy prvého členského štátu až do dokončenia takejto práce za predpokladu, že príslušný orgán členského štátu, na územie ktorého bola dotknutá osoba vyslaná, alebo úrad určený týmto orgánom s tým súhlasí. Takýto súhlas sa musí vyžiadať pred uplynutím pôvodnej dvanásťmesačnej doby. Takýto súhlas sa však nemôže udeliť na dobu dlhšiu ako 12 mesiacov.

b) Na pracovníka, ktorý je zamestnaný v medzinárodnej doprave na území dvoch alebo viacerých členských štátov ako cestujúci alebo lietajúci personál a ktorý pracuje pre podnik, ktorý si prenajíma alebo na svoj vlastný účet prevádzkuje medzinárodnú prepravu cestujúcich alebo tovaru po železnici, ceste, letecky alebo po vnútrozemských vodných cestách a má svoje sídlo alebo miesto podnikania na území členského štátu, sa vzťahujú právne predpisy tohto druhého členského štátu s nasledujúcimi výhradami:

i) ak má uvedený podnik pobočku alebo stále zastúpenie na území iného členského štátu, ako je štát, v ktorom má

sídlo alebo miesto podnikania, na pracovníka zamestnaného takouto pobočkou alebo stálym zastúpením sa vzťahujú právne predpisy toho členského štátu, na území ktorého sa nachádza takáto pobočka alebo stále zastúpenie;

ii) ak je pracovník zamestnaný najmä na území členského štátu, v ktorom má bydlisko, právne predpisy tohto štátu sa na neho vzťahujú dokonca aj keď podnik, ktorý ho zamestnáva, nemá sídlo, miesto podnikania, pobočku alebo stále zastúpenie na tomto území.

c) Na iného pracovníka, ako je pracovník, ktorý je zamestnaný v medzinárodnej doprave, ktorý bežne vykonáva svoju činnosť na území dvoch alebo viacerých členských štátov, sa vzťahujú:

i) právne predpisy členského štátu, na území ktorého má bydlisko, ak vykonáva svoju činnosť čiastočne na tomto území alebo ak pracuje pre viacero podnikov alebo viacerých zamestnávateľov, ktorí majú svoje sídla alebo miesta podnikania na území rôznych členských štátov;

ii) právne predpisy členského štátu, na území ktorého sa nachádza sídlo alebo miesto podnikania podniku alebo zamestnávateľa, ktorý ho zamestnáva, ak nemá bydlisko na území niektorého z členských štátov, kde vykonáva svoju činnosť;

d) na pracovníka, ktorého na území jedného členského štátu zamestnáva podnik, ktorý má svoje sídlo alebo miesto podnikania na území iného členského štátu a ktorý prechádza spoločnú hranicu týchto štátov, sa vzťahujú právne predpisy toho členského štátu, na území ktorého má podnik svoje sídlo alebo miesto podnikania.

2. Článok 13 ods. 2 písm. b) sa vzťahuje s nasledujúcimi výnimkami a výhradami:

a) na pracovníka zamestnaného v podniku, pre ktorý zvyčajne pracuje; buď na území členského štátu, alebo na palube plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou členského štátu, vyslaný týmto podnikom pracovať na palube plavidla plaviaceho sa pod vlajkou iného členského štátu pre tento podnik, sa buď

naďalej v zmysle ustanovení odseku 1 písm. a) vzťahovať právne predpisy prvého členského štátu;

b) na pracovníka, ktorý zvyčajne nepracuje na mori a je zamestnaný v teritoriálnych vodách alebo v prístave niektorého členského štátu alebo na palube plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou iného členského štátu, nie je však členom posádky, sa budú vzťahovať právne predpisy prvého štátu;

c) na pracovníka zamestnaného na palube plavidla, ktoré sa plaví pod vlajkou členského štátu, ktorého za túto prácu odmeňuje podnik alebo osoba, ktorého sídlo podniku alebo miesto podnikania je na území iného členského štátu, sa budú vzťahovať právne predpisy druhého štátu, ak má bydlisko na území tohto štátu; podnik alebo osoba, ktorá vypláca odmenu, sa budú na účely uvedených právnych predpisov považovať za zamestnávateľa.

3. Ustanovenia právnych predpisov členského štátu, podľa ktorých dôchodca, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť, nepodlieha povinnému poisteniu, pokiaľ ide o takúto činnosť, sa budú vzťahovať aj na dôchodcu, ktorý získal nárok na dôchodok v zmysle právnych predpisov iného členského štátu.

Článok 15

Pravidlá týkajúce sa dobrovoľného poistenia alebo voliteľného nepretržitého poistenia

1. Články 13 až 14 sa nevzťahujú na dobrovoľné poistenie alebo voliteľné nepretržité poistenie.

2. Ak má uplatnenie právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátoch za následok prekryvanie poistenia:

— pri systéme povinného poistenia a jedného alebo viacerých systémov dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia sa na dotknutú osobu vzťahuje výlučne systém povinného poistenia;

— pri dvoch alebo viacerých systémoch dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia môže dotknutá osoba vstúpiť do systému dobrovoľného alebo do systému voliteľného nepretržitého poistenia, podľa toho, ktorý si zvolí.

3. V súvislosti s invaliditou, starobou a smrťou (dôchodky) môže však dotknutá osoba vstúpiť do systému dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia členského štátu dokonca aj keď sa na ňu povinne vzťahujú právne predpisy iného členského štátu, ak takéto prekryvanie vyslovene alebo implicitne pripúšťa prvý členský štát.

Dotknutá osoba, ktorá požiada o vstup do systému dobrovoľného alebo voliteľného nepretržitého poistenia v členskom štáte, ktorého právne predpisy ustanovujú okrem vyššie uvedených poistení aj doplnkové voliteľné poistenie, môže vstúpiť iba do posledne uvedeného systému.

Článok 16

Osobitné pravidlá týkajúce sa osôb zamestnaných diplomatickými misiami a konzulárnymi úradmi a pomocných zamestnancov Európskych spoločenstiev

1. Ustanovenia článku 13 ods. 2 písm. a) sa vzťahujú na osoby zamestnané diplomatickými misiami a konzulárnymi úradmi a na súkromný domáci personál zástupcov takýchto misií alebo úradov.

2. Pracovníci, na ktorých sa vzťahuje odsek 1, ktorí sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, ktorý je akreditujúcim alebo vysielajúcim štátom, si môžu zvoliť, že sa na nich budú vzťahovať právne predpisy tohto štátu. Takéto právo volby sa môže predĺžiť na konci každého kalendárneho roka a nemá spätnú účinnosť.

3. Pomocní zamestnanci Európskych spoločenstiev si môžu v súvislosti s ustanoveniami inými ako ustanovenia súvisiace s rodinnými prídavkami, ktorých poskytovanie sa spravuje podmienkami zamestnávania uplatniteľnými na takýchto zamestnancov, zvoliť, že sa budú na nich vzťahovať právne predpisy členského štátu, na území ktorého sú zamestnaní, právne predpisy členského štátu, ktoré sa na nich vzťahovali naposledy, alebo právne predpisy členského štátu, ktorého sú štátnymi príslušníkmi. Takéto právo volby, ktoré sa môže uplatniť len raz, nadobúda účinnosť dňom nástupu do zamestnania.

Článok 17

Výnimky z článkov 13 až 16

Dva alebo viac členských štátov, príslušných orgánov týchto štátov, môže spoločnou dohodou upraviť výnimky z ustanovení článkov 13 až 16 v záujme určitých kategórií pracovníkov alebo určitých pracovníkov.

HLAVA III

OSOBITNÉ USTANOVENIA SÚVISIACE S RÔZNYMI KATEGÓRIAMI DÁVOK

KAPITOLA I

Článok 20

CHOROBA A MATERSTVO

Oddiel 1

Cezhraniční pracovníci a ich rodinní príslušníci — osobitné pravidlá

Spoločné ustanovenia

Článok 18

Úhrn dôb poistenia

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní v potrebnom rozsahu doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby boli dobami dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktorú uplatňuje.

2. Ustanovenia odseku 1 sa vzťahujú na sezónnych pracovníkov dokonca aj v súvislosti s dobami pred akýmkoľvek prerušením poistenia presahujúcim dobu povolenú právnymi predpismi príslušného štátu za predpokladu, že dotknutá osoba nebola bez poistenia dlhšie ako štyri mesiace.

Cezhraničný pracovník môže tiež dostávať dávky na území príslušného štátu. Takéto dávky poskytuje príslušná inštitúcia v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu, akoby dotknutý pracovník mal bydlisko v tomto štáte. Jeho rodinní príslušníci môžu poberať vecné dávky za tých istých podmienok, poberanie takýchto dávok je však s výnimkou naliehavých prípadov podmienené dohodou medzi dotknutými štátmi alebo medzi príslušnými orgánmi týchto štátov alebo v prípade jej absencie na základe predchádzajúceho povolenia príslušnou inštitúciou.

Oddiel 2

Pracovníci a ich rodinní príslušníci

Článok 21

Článok 19

Bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát — všeobecné pravidlá

Pobyt v príslušnom štáte alebo zmena bydliska do príslušného štátu

1. Pracovník s bydliskom na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, ktorý spĺňa podmienky právnych predpisov príslušného štátu na nárok na dávky, dostáva so zohľadnením ustanovení článku 18, ak je to vhodné, v štáte, kde má bydlisko:

- a) vecné dávky poskytované na účet príslušnej inštitúcie od inštitúcie miesta bydliska v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje tak, akoby bol poistený u nej;
- b) peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s právnymi predpismi, ktoré uplatňuje. Na základe dohody medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou miesta bydliska môže však na účet príslušnej inštitúcie v súlade s právnymi predpismi príslušného štátu takéto dávky poskytovať inštitúcia miesta bydliska z poverenia príslušnej inštitúcie v súlade s právnymi predpismi príslušného štátu.

2. Ustanovenia odseku 1 písm. a) sa použijú obdobne aj na rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, ak nemajú nárok na takéto dávky podľa právnych predpisov štátu, na území ktorého majú bydlisko.

1. Pracovník a jeho rodinní príslušníci uvedení v článku 19 s pobytom na území príslušného štátu poberajú dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu tak, akoby tam mali bydlisko, a to dokonca i vtedy, ak pred svojím pobytom dostali dávky za ten istý prípad choroby alebo materstva. Toto ustanovenie sa však nevzťahuje na cezhraničných pracovníkov a ich rodinných príslušníkov.

2. Pracovník a jeho rodinní príslušníci uvedení v článku 19, ktorí zmenia svoje bydlisko na územie príslušného štátu, dostávajú dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu dokonca aj vtedy, ak pred zmenou svojho bydliska dostali dávky za ten istý prípad choroby alebo materstva.

Článok 22

Pobyt mimo príslušného štátu — návrat do miesta bydliska v inom členskom štáte alebo jeho zmena do iného členského štátu počas choroby alebo materstva — potreba odchodu do iného členského štátu za vhodným ošetrením

1. Pracovník, ktorý spĺňa podmienky právnych predpisov príslušného štátu na nárok na dávky, pričom ak je to vhodné, zohľadnia sa ustanovenia článku 18:

- a) ktorého stav si vyžaduje okamžité dávky počas pobytu na území iného členského štátu alebo
- b) ktorý po získaní nároku na dávky uhraditeľné príslušnou inštitúciou má povolenie tejto inštitúcie na návrat na územie členského štátu, kde má bydlisko, alebo preložiť svoje bydlisko na územie iného členského štátu alebo
- c) ktorý má povolenie príslušnej inštitúcie odísť na územie iného členského štátu, aby tam dostal ošetrovanie primerané jeho stavu, má nárok:
 - i) na vecné dávky poskytované na účet príslušnej inštitúcie inštitúciou miesta pobytu alebo bydliska v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia tak, akoby bol u nej poistený. Dĺžka doby, počas ktorej sa dávky poskytujú, sa však spravuje právnymi predpismi príslušného štátu;
 - ii) na peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Na základe dohody medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou miesta pobytu alebo bydliska môže takéto dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov príslušného štátu poskytovať inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska na účet príslušnej inštitúcie.

2. Povolenie požadované podľa odseku 1 písm. b) je možné odmietnuť len v prípade, ak sa zistí, že by presun dotknutej osoby ohrozil jej zdravotný stav alebo poskytované lekárske ošetrovanie.

Povolenie požadované podľa odseku 1 písm. c) nemožno odmietnuť, ak takéto ošetrovanie nemôže byť dotknutej osobe poskytnuté na území členského štátu, kde ma bydlisko.

3. Ustanovenia odsekov 1 a 2 sa vzťahujú aj na rodinných príslušníkov pracovníka, pokiaľ ide o vecné dávky.

4. Skutočnosť, že ustanovenia odseku 1 sa uplatňujú na pracovníka, nemá vplyv na nárok jeho rodinných príslušníkov na dávky.

Článok 23

Výpočet peňažných dávok

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právneho predpisu ustanovujú, že výpočet peňažných dávok má vychádzať z priemerného platu, určí takýto priemerný plat výlučne podľa platu zisteného počas dôb dosiahnutých podľa uvedených právnych predpisov.

2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výpočet peňažných dávok má vychádzať z paušálneho zárobku, zohľadní výlučne paušálny zárobok alebo, ak je to vhodné, priemer paušálnych zárobkov za doby dosiahnuté podľa uvedených právnych predpisov.

3. Príslušná inštitúcia členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého sa výška peňažných dávok mení podľa počtu rodinných príslušníkov, zohľadňuje aj rodinných príslušníkov dotknutej osoby, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu tak, akoby mali bydlisko na území príslušného štátu.

Článok 24

Významné vecné dávky

1. Ak nárok pracovníka alebo jeho rodinného príslušníka na príspevok, väčší prístroj či iné významné vecné dávky uznala inštitúcia členského štátu skôr, ako došlo k poisteniu u inštitúcie iného členského štátu, uvedený pracovník dostane takéto dávky na náklady prvej inštitúcie, a to aj vtedy, ak boli poskytnuté potom, ako sa poistil u druhej inštitúcie.

2. Správna Komisia vypracuje zoznam dávok, na ktoré sa vzťahuje odsek 1

Oddiel 3

Nezamestnané osoby a ich rodinní príslušníci

Článok 25

1. Nezamestnaná osoba, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia článku 69 ods. 1 a druhá veta článku 71 ods. 1 písm. b) bodu ii) a ktorá

spĺňa podmienky právnych predpisov príslušného štátu nároku na vecné dávky a peňažné dávky, so zohľadnením ustanovení článku 18, ak je to vhodné, po dobu upravenú v článku 69 ods. 1 písm. c), poberá:

a) vecné dávky poskytované na účet príslušnej inštitúcie inštitúciou členského štátu, v ktorom hľadá zamestnanie v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto druhá inštitúcia tak, akoby bola poistená u nej;

b) peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Na základe dohody medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou členského štátu, v ktorom nezamestnaná osoba hľadá zamestnanie, môže však dávky poskytovať táto druhá inštitúcia na účet príslušnej inštitúcie v súlade s ustanoveniami právnych predpisov príslušného štátu. Dávky v nezamestnanosti podľa článku 69 ods. 1 sa neposkytujú za dobu, počas ktorej sa poberajú peňažné dávky.

2. Úplne nezamestnaná osoba, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia článku 71 ods. 1 písm. a) bodu ii) alebo prvá veta článku 71 ods. 1 písm. b) bodu ii), poberá vecné a peňažné dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov členského štátu, na území ktorého má bydlisko tak, akoby sa na ňu vzťahovali tieto právne predpisy počas jej posledného zamestnania, pričom, ak je to vhodné, zohľadnia sa ustanovenia článku 18. Náklady na tieto dávky hradí inštitúcia v štáte bydliska.

3. Ak nezamestnaná osoba spĺňa podmienky právnych predpisov členského štátu, ktorý nesie náklady na dávky v nezamestnanosti, na priznanie vecných dávok, pričom sa, ak je to vhodné, zohľadnia ustanovenia článku 18, poberajú jeho rodinní príslušníci tieto dávky bez ohľadu na to, na území ktorého členského štátu majú bydlisko alebo pobytu. Takéto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska alebo pobytu v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje, na účet príslušnej inštitúcie členského štátu nesúceho náklady na dávky v nezamestnanosti;

4. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia právnych predpisov členského štátu, ktoré umožňujú predĺženie doby, počas ktorej sa môžu poskytovať nemocenské dávky, môže príslušná inštitúcia v prípadoch vyššej moci predĺžiť dobu upravenú v odseku 1 v medziach ustanovených v právnych predpisoch, ktoré táto inštitúcia uplatňuje.

Oddiel 4

Žiadatelia o dôchodok a ich rodinní príslušníci

Článok 26

Nárok na vecné dávky v prípadoch zániku nároku na dávky od poslednej príslušnej inštitúcie

1. Pracovník, jeho rodinní príslušníci alebo pozostalí, ktorí počas prešetrovania žiadosti o dôchodok prestanú mať podľa právnych predpisov posledného príslušného členského štátu nárok na vecné dávky, napriek tomu dostanú takéto dávky za nasledujúcich podmienok: vecné dávky sa poskytujú v súlade s ustanoveniami právnych predpisov členského štátu, na území ktorého má dotknutá osoba alebo osoby bydlisko, za predpokladu, že majú nárok na takéto dávky podľa týchto právnych predpisov alebo by na ne mali nárok podľa právnych predpisov iného členského štátu, ak by mali bydlisko na území tohto štátu, pričom, ak je to vhodné, zohľadnia sa ustanovenia článku 18.

2. Žiadateľ o dôchodok, ktorý má nárok na vecné dávky podľa právnych predpisov členského štátu zaväzujúcej danú osobu platiť príspevky na nemocenské poistenie počas skúmania jej žiadosti o dôchodok, stráca nárok na vecné dávky na konci druhého mesiaca, za ktorý nezaplatil splatný príspevok.

3. Vecné dávky poskytované v súlade s ustanoveniami odseku 1 sú účtovateľné inštitúcii, ktorá vyberala príspevky v súlade s ustanoveniami odseku 2; ak podľa odseku 2 nie sú splatné žiadne príspevky, inštitúcia zodpovedná za náklady vecných dávok po priznaní dôchodku v súlade s ustanoveniami článku 28 nahradí výšku poskytnutých dávok inštitúcii miesta bydliska.

Oddiel 5

Dôchodcovia a ich rodinní príslušníci

Článok 27

Dôchodky splatné podľa právnych predpisov viacerých štátov v prípadoch, ak existuje nárok na vecné dávky v štáte bydliska

Dôchodca, ktorý má nárok na poberanie dôchodkov podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov a ktorý má nárok na vecné dávky podľa právnych predpisov štátu, na území ktorého má bydlisko, pričom, ak je to vhodné, sa

prihliada na ustanovenia článku 18 a prílohy V, poberá spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi takéto dávky od inštitúcie miesta bydliska a na náklady tejto inštitúcie tak, akoby dotknutá osoba bola dôchodcom, ktorej dôchodok je splatný iba podľa právnych predpisov posledného menovaného členského štátu.

Článok 28

Dôchodky splatné podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých štátov v prípadoch, ak neexistuje nárok na dávky v štáte bydliska

1. Dôchodca, ktorý má nárok na dôchodok podľa právnych predpisov jedného členského štátu alebo na dôchodky podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov a ktorý nemá nárok na dávky podľa právnych predpisov členského štátu, na území ktorého má bydlisko, poberá napriek tomu takéto dávky pre seba a svojich rodinných príslušníkov, ako by mal na ne nárok podľa právnych predpisov členského štátu alebo aspoň jedného z členských štátov príslušných v súvislosti s dôchodkami, keby mal bydlisko na území takéhoto štátu, pričom, ak je to vhodné, zohľadnia sa ustanovenia článku 18 a prílohy V. Dávky poskytuje na účet inštitúcie uvedenej v odseku 2 inštitúcia miesta bydliska tak, akoby dotknutá osoba bola dôchodcom podľa právnych predpisov štátu, na území ktorého má bydlisko a mala nárok na takéto vecné dávky.

2. V prípadoch spadajúcich pod odsek 1 náklady vecných dávok znáša inštitúcia určená podľa týchto pravidiel:

- a) Ak má dôchodca nárok na uvedené dávky podľa právnych predpisov jediného členského štátu, náklady znáša príslušná inštitúcia tohto štátu;
- b) ak má dôchodca nárok na uvedené dávky podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, ich náklady znáša príslušná inštitúcia toho členského štátu, podľa právnych predpisov ktorého dosiahol najdlhšiu dobu poistenia. Ak by uplatnenie tohto pravidla malo za následok, že za náklady na dávky sú zodpovedné viaceré inštitúcie, náklady znáša inštitúcia, u ktorej bol dôchodca naposledy poistený.

Článok 29

Bydlisko rodinných príslušníkov v inom štáte, ako je štát, v ktorom má dôchodca bydlisko — zmena bydliska do štátu, kde má dôchodca bydlisko

1. Rodinní príslušníci dôchodcu, ktorý má nárok na dôchodok podľa právnych predpisov jedného členského štátu alebo

na dôchodky podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, ako je štát, v ktorom má bydlisko dôchodca, poberajú dávky v prípade, ak má dôchodca nárok na dávky podľa právnych predpisov jedného členského štátu, dávky, akoby mal dôchodca bydlisko na tom istom území ako oni. Dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska rodinných príslušníkov v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje, pričom náklady znáša inštitúcia miesta bydliska dôchodcu.

2. Rodinní príslušníci uvedení v odseku 1, ktorí zmenia svoje bydlisko na územie členského štátu, kde má bydlisko dôchodca, poberajú vecné dávky podľa ustanovení právnych predpisov tohto štátu, a to aj keď pred zmenou svojho bydliska dostávali dávky pre ten istý prípad choroby alebo materstva.

Článok 30

Významné vecné dávky

Ustanovenia článku 24 sa použijú primerane aj na dôchodcov.

Článok 31

Pobyt dôchodcu a/alebo jeho rodinných príslušníkov v inom štáte, ako je štát ich bydliska

Dôchodca, ktorý má nárok na dôchodok podľa právnych predpisov jedného členského štátu alebo na dôchodky podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov a ktorý má nárok na vecné dávky podľa právnych predpisov jedného z týchto štátov, spolu so svojimi rodinnými príslušníkmi poberá takéto dávky počas pobytu na území iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom má bydlisko. Takéto dávky poskytuje inštitúcia miesta pobytu v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje, pričom náklady znáša inštitúcia miesta bydliska dôchodcu.

Článok 32

Osobitné ustanovenia o nákladoch na dávky poskytované bývalým cezhraničným pracovníkom ich rodinným príslušníkom alebo pozostalým

Náklady na dávky, ktoré poberajú dôchodcovia, ktorí boli cezhraničnými pracovníkmi, alebo pozostalí bývalých cezhraničných pracovníkov a ktoré sa poskytujú v zmysle článku 27, ako aj náklady na dávky, ktoré sa poskytujú ich rodinným príslušníkom v zmysle článku 27 alebo 31, sa v prípade, ak cezhraničný pracovník pracoval v tejto oblasti tri mesiace bezprostredne pred dátumom splatnosti dôchodku alebo smrti, rovným dielom rozdeľia medzi inštitúciu miesta bydliska dôchodcu a inštitúciu, u ktorej bol naposledy poistený.

Článok 33

Príspevky platené dôchodcami

Inštitúcia členského štátu zodpovedná za vyplácanie dôchodku a uplatňujúca právne predpisy, v zmysle ktorých sa príspevky v súvislosti s príspevkami na vecné dávky zrážajú z dôchodkov, je oprávnená uskutočniť takéto zrážky, vypočítané v súlade s príslušnými právnymi predpismi, z dôchodkov vyplácaných takouto inštitúciou v takom rozsahu, aby náklady na dávky podľa článkov 27, 28, 31 a 32 znášala inštitúcia uvedeného členského štátu.

Článok 34

Všeobecné ustanovenia

Články 27 až 33 sa nevzťahujú na dôchodcu alebo jeho rodinných príslušníkov, ktorí majú nárok na vecné dávky podľa právnych predpisov členského štátu ako výsledok výkonu zárobkovej činnosti. V takom prípade sa na účely tejto kapitoly považuje dotknutá osoba za pracovníka alebo za rodinného príslušníka pracovníka.

Oddiel 6

Rôzne ustanovenia

Článok 35

Systém, ktorý sa uplatňuje v prípade, ak je v štáte bydliska alebo pobytu niekoľko systémov — predchádzajúca choroba — maximálna doba, počas ktorej sa poskytujú dávky

1. Ak právne predpisy štátu pobytu alebo bydliska obsahujú niekoľko systémov nemocenského poistenia alebo poistenia pre prípad materstva, použijú sa na základe článku 19, 21 ods. 1, 22, 25, 26, 28 ods. 1, 29 ods. 1 alebo 31 ustanovenia obsiahnuté v systéme pre manuálnych pracovníkov v oceliarskom priemysle. Ak ale uvedené právne predpisy obsahujú osobitné systémy pre pracovníkov v baniach a podobných prevádzkach, ustanovenia takéhoto systému sa vzťahujú na túto kategóriu pracovníkov a ich rodinných príslušníkov za predpokladu, že inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska, na ktorú sa podáva žiadosť, je príslušná uplatňovať takýto systém.

2. Ak podľa právnych predpisov členského štátu je poskytovanie dávok podmienené vznikom choroby, tieto podmienky sa nevzťahujú ani na pracovníkov, ani na ich rodinných príslušníkov, na ktorých sa toto nariadenie vzťahuje, bez ohľadu na členský štát, na území ktorého majú bydlisko.

3. Ak právne predpisy členského štátu ustanovujú maximálnu dobu na poskytovanie dávok, inštitúcia, ktorá uplatňuje tieto právne predpisy, môže, ak je to vhodné, zohľadniť dobu, počas ktorej dávky už poskytovala inštitúcia iného členského štátu pre ten istý prípad choroby alebo materstva.

Oddiel 7

Náhrady medzi inštitúciami

Článok 36

1. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia článku 32, vecné dávky poskytované v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly inštitúciou niektorého členského štátu na účet inštitúcie iného členského štátu sa nahradia v celom rozsahu.

2. Náhrada uvedená v odseku 1 sa určuje a uskutočňuje v súlade s postupom upraveným vykonávacím nariadením uvedeným v článku 97 na základe preukázania skutočných výdavkov alebo na základe paušálnych platieb.

V druhom prípade majú byť paušálne platby také, aby náhrada bola čo najbližšie skutočným výdavkom.

3. Dva alebo viac členských štátov alebo príslušných orgánov týchto štátov môže zabezpečiť iné metódy náhrady alebo vzdať sa všetkých náhrad medzi inštitúciami, ktoré podliehajú ich právomoci.

KAPITOLA 2

INVALIDITA

Oddiel 1

Pracovníci, na ktorých sa vzťahujú len právne predpisy, podľa ktorých výška dávok v invalidite nezávisí na dĺžke doby poistenia

Článok 37

Všeobecné ustanovenia

1. Pracovník, na ktorého sa postupne alebo striedavo vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov a ktorý dosiahol doby poistenia výlučne podľa právnych predpisov, podľa ktorých výška dávok v invalidite nezávisí od dĺžky doby poistenia, poberá dávky v súlade s článkom 39. Tento článok nemá

vplyv na zvyšovanie dôchodkov alebo príplatky k dôchodkom v súvislosti s deťmi, poskytované v súlade ustanoveniami kapitoly 8.

2. Príloha III obsahuje zoznam druhu právnych predpisov uvedeného v odseku 1, ktoré sú platné na území každého z dotknutých členských štátov.

Článok 38

Úhrn dôb poistenia

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie a znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní v potrebnom rozsahu doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu, ako keby boli dosiahnuté podľa vlastných právnych predpisov.

2. Ak právne predpisy členského štátu podmieňujú poskytovanie určitých dávok dobami poistenia dosiahnutými len v povolani, v ktorom sa uplatňuje osobitný systém, alebo, ak je to vhodné, v osobitnom zamestnaní, doby dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov sa zohľadnia na poskytovanie týchto dávok, len ak sa dosiahli podľa zodpovedajúceho systému alebo, ak to tak nie je, v tom istom povolaní alebo, ak je to vhodné, v tom istom zamestnaní. Ak po zohľadnení takto dosiahnutých dôb dotknutá osoba nespĺňa podmienky na poberanie týchto dávok, zohľadnia sa tieto doby pre poskytovanie dávok podľa všeobecného systému alebo, ak tento nie je, podľa systému týkajúceho sa manuálnych pracovníkov alebo úradníkov, podľa toho, o ktorý prípad ide.

Článok 39

Priznanie dávok

1. Inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy uplatňovala v čase, keď vznikla práceneschopnosť s následnou invaliditou, určí v súlade s týmito právnymi predpismi, či dotknutá osoba spĺňa podmienky vzniku nároku na dávky a, ak je to vhodné, zohľadnia sa ustanovenia článku 38.

2. Osoba, ktorá spĺňa podmienky uvedené v odseku 1, poberá dávky len od uvedenej inštitúcie v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

3. Osoba, ktorá nespĺňa podmienky podľa odseku 1, poberá dávky, na ktoré má ešte nárok podľa právnych predpisov iného členského štátu, pričom, ak je to vhodné, sa zohľadnia ustanovenia článku 38.

4. Ak právne predpisy uvedené v odseku 2 alebo 3 ustanovujú, že výška dávok sa určuje so zohľadnením existencie aj iných

rodinných príslušníkov ako detí, príslušná inštitúcia zohľadní aj tých rodinných príslušníkov dotknutej osoby, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu tak, akoby mali bydlisko na území príslušného štátu.

Oddiel 2

Pracovníci, na ktorých sa vzťahujú len právne predpisy, podľa ktorých výška dávok v invalidite závisí na dĺžke dôb poistenia alebo právne predpisy tohto druhu a druhu uvedeného v oddiele 1

Článok 40

Všeobecné ustanovenia

1. Pracovník, na ktorého sa postupne alebo striedavo vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov, pričom právne predpisy aspoň jedného členského štátu nezodpovedali niektorému z druhov uvedených v článku 37 ods. 1, poberá dávky v súlade s ustanoveniami kapitoly 3, ktoré sa primerane použijú so zohľadnením ustanovení odseku 3.

2. Ak však je pracovník práceneschopný s následnou invaliditou, pričom sa na neho vzťahujú právne predpisy uvedené v prílohe III, poberá dávky v súlade s ustanoveniami článku 37 ods. 1 za dvoch podmienok:

- ak spĺňa podmienky týchto právnych predpisov alebo iných právnych predpisov toho istého druhu, pričom, ak je to vhodné, sa zohľadní článok 38, ale bez možnosti zohľadniť doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré sa neuvádzajú v prílohe III, a
- ak nespĺňa podmienky požadované pre nadobudnutie nároku na dávky v invalidite podľa právnych predpisov, ktoré sa neuvádzajú v prílohe III.

3. Rozhodnutie inštitúcie členského štátu o stupni invalidity žiadateľa, je záväzná pre inštitúcie všetkých dotknutých členských štátov, ak je v prílohe IV uvedená zhoda právnych predpisov týchto členských štátov týkajúca sa podmienok vzťahujúcich sa na stupeň invalidity.

Oddiel 3

Zvýšenie stupňa invalidity

Článok 41

1. V prípade zvýšenia stupňa invalidity, za ktorú pracovník poberá dávky podľa právnych predpisov jediného členského štátu, sa použijú tieto ustanovenia:

- a) ak od poberania dávok v invalidite sa na danú osobu nevzťahovali právne predpisy iného členského štátu, príslušná inštitúcia prvého štátu je povinná poskytnúť dávky v invalidite so zohľadnením zvýšenia stupňa invalidity v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje;
- b) ak sa od poberania dávok v invalidite na dotknutú osobu vzťahovali právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov, dávky v invalidite sa poskytujú so zohľadnením zvýšenia stupňa invalidity v súlade s článkom 37 ods. 1 alebo 40 ods. 1 alebo 2 podľa toho, čo je vhodné;
- c) ak je celková výška dávky alebo dávok vyplácaných podľa písm. b) nižšia ako výška dávok v invalidite, ktoré dotknutá osoba poberala na náklady inštitúcie, ktorá mala predtým právnu zodpovednosť za vyplácanie, vypláca jej takáto inštitúcia doplatok vo výške rozdielu medzi týmito dvoma sumami;
- d) ak v prípade uvedenom pod písm. b) inštitúcia zodpovedná za počiatočnú neschopnosť je holandská inštitúcia a ak:
- i) choroba, ktorá spôsobila zvýšenie stupňa invalidity, je taká istá ako tá, na základe ktorej sa vyplácajú dávky v invalidite podľa holandských právnych predpisov;
 - ii) choroba je choroba z povolania v zmysle právnych predpisov členského štátu, ktoré sa na dotknutú osobu naposledy vzťahovali a oprávňujú ju na vyplácanie príplatku uvedeného v článku 60 ods. 1 písm. b); a
 - iii) právne predpisy jedného alebo viacerých členských štátov, ktoré sa na dotknutú osobu vzťahovali od poberania dávok v invalidite, sú uvedené v prílohe III,

pokračuje holandská inštitúcia vo vyplácaní pôvodných dávok v invalidite po zvýšení stupňa invalidity a dávky v invalidite splatné podľa právnych predpisov posledného členského štátu, ktoré sa na dotknutú osobu vzťahovali, sa znížia o sumu holandských dávok v invalidite;

- e) ak v prípade uvedenom pod písm. b) dotknutá osoba nemá nárok na dávky na náklady inštitúcie iného členského štátu, príslušná inštitúcia prvého štátu je povinná poskytnúť dávky podľa ustanovení právnych predpisov štátu so zohľadnením zvýšenia stupňa invalidity a, ak je to vhodné, ustanovení článku 38.

2. V prípade zvýšenia stupňa invalidity, z dôvodu ktorej pracovník poberá dávky v invalidite podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, poskytujú sa mu dávky so zohľadnením zvýšenia stupňa invalidity v súlade s článkom 40 ods. 1

Oddiel 4

Obnovenie poskytovania dávok po pozastavení alebo odňatí — zmena dávok v invalidite na dávky v starobe

Článok 42

Určenie inštitúcie zodpovednej za poskytovanie dávok pri obnovení poskytovania dávok v invalidite

1. Ak sa pozastavené poskytovanie dávok má obnoviť, za ich poskytovanie zodpovedá inštitúcia alebo inštitúcie zodpovedné za poskytovanie dávok v čase ich pozastavenia bez toho, aby bol dotknutý článok 43.

2. Ak po odňatí dávok stav dotknutej osoby oprávňuje túto osobu na ďalšie poskytovanie dávok, poskytujú sa v súlade s článkom 37 ods. 1 alebo článkom 40 ods. 1 a 2 podľa toho, čo je vhodné.

Článok 43

Zmena dávok v invalidite na dávky v starobe

1. Dávky v invalidite sa, ak je to vhodné, menia na dávky v starobe podľa podmienok stanovených právnymi predpismi jedného alebo viacerých členských štátov, podľa ktorých sa poskytli, a v súlade s kapitolou 3.

2. Ak osoba poberajúca dávky v invalidite preukáže nárok na dávky v starobe podľa právnych predpisov iných členských štátov v súlade s článkom 49, ktorákoľvek inštitúcia zodpovedná za poskytovanie dávok v invalidite podľa právnych predpisov členského štátu pokračuje v poskytovaní dávok v invalidite takejto osobe, na ktorú má nárok podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, dovtedy, kým sa ustanovenia odseku 1 nestanú uplatniteľné vo vzťahu k tejto inštitúcii.

3. Ak v prípade uvedenom v odseku 2 boli dávky v invalidite poskytnuté v zmysle článku 39, inštitúcia, ktorá je naďalej zodpovedná za poskytovanie týchto dávok, môže uplatniť článok 49 ods. 1 písm. a), ako keby príjemca uvedených dávok spĺňal

podmienky právnych predpisov dotknutého členského štátu pre vznik nároku na dávky v starobe, a nahradiť teoretickú výšku dávok uvedených v článku 46 ods. 2 písm. a) dávkou, ktorú mu poskytuje uvedená inštitúcia.

KAPITOLA 3

STAROBA A ÚMRTIE (DÔCHODKY)

Článok 44

Všeobecné ustanovenia na priznanie dávok v prípadoch, ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov

1. Nárok na dávky pracovníka, na ktorého sa vzťahovali právne predpisy dvoch alebo viacerých členských štátov, alebo jeho pozostalých, sa určuje v súlade s ustanoveniami tejto kapitoly.

2. Ak článok 49 neustanovuje inak, ak je podaná žiadosť na priznanie dávok, je potrebné pri nej zohľadniť právne predpisy všetkých členských štátov, ktoré sa na pracovníka vzťahovali. Z tohto pravidla sa urobí výnimka, ak dotknutá osoba vyslovene požiada o odloženie priznania dávok v starobe, na ktoré by mala nárok podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov, v prípade, že sa doby dosiahnuté podľa právnych predpisov tohto, resp. týchto štátov sa nevezmú do úvahy na účel získania nároku na dávky v inej členskej krajine.

3. Táto kapitola sa nevzťahuje na zvyšovanie dôchodkov alebo na príplatky k dôchodkom v súvislosti s deťmi alebo sirotskými dôchodkami poskytnutými v súlade s ustanoveniami kapitoly 8.

Článok 45

Úhrn dôb poistenia dosiahnutých podľa právnych predpisov, ktoré sa na pracovníka vzťahovali pri nadobudnutí, zachovaní alebo znovunadobudnutí nároku na dávky

1. Ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní inštitúcia tohto členského štátu do takej miery, ako je to potrebné, doby poistenia započítané podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby sa dosiahli podľa jeho vlastných právnych predpisov.

2. Ak právne predpisy členského štátu podmieňujú poskytovanie určitých dávok dobami poistenia dosiahnutými len v povolani, v ktorom sa uplatňuje osobitný systém, alebo, ak je to vhodné, v osobitnom zamestnaní, doby dosiahnuté podľa právnych predpisov iných členských štátov sa zohľadnia pre

poskytovanie týchto dávok, len ak sa dosiahli podľa zodpovedajúceho systému alebo, ak tomu tak nie je, tak v tom istom povolaní alebo, ak je to vhodné, v tom istom zamestnaní. Ak po zohľadnení takto dosiahnutých dôb dotknutá osoba nespĺňa podmienky pre poberanie týchto dávok, zohľadnia sa tieto doby pre poskytovanie dávok podľa všeobecného systému alebo, ak tento nie je, podľa systému týkajúceho sa manuálnych pracovníkov alebo úradníkov podľa toho, o ktorý prípad ide.

3. Ak právne predpisy členského štátu, ktoré podmieňujú poskytnutie dávok tým, že na pracovníka sa vzťahovali právne predpisy tohto štátu v čase, keď vznikla poistná udalosť, nepodmieňujú priznanie nároku ani stanovenie výšky dávok dĺžkou doby poistenia, pracovník, na ktorého sa už tieto právne predpisy nevzťahujú, sa na účely tejto kapitoly považuje za osobu, na ktorú sa ďalej tieto právne predpisy vzťahujú v čase vzniku poistnej udalosti, pokiaľ sa v tomto období na neho vzťahovali právne predpisy iného členského štátu alebo, ak to tak nie je, pokiaľ si táto osoba môže uplatniť nárok na dávky v zmysle právnych predpisov iného členského štátu. Táto podmienka sa však považuje za splnenú v prípade uvedenom v článku 48 ods. 1.

Článok 46

Priznanie dávok

1. Ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a ak spĺňa podmienky požadované právnymi predpismi tohto členského štátu na nárok na dávky bez toho, aby bolo potrebné uplatniť článok 45, príslušná inštitúcia tohto členského štátu vypočíta výšku dávky v zmysle právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a stanoví výšku dávky, ktorá zodpovedá celkovej dobe poistenia, ktorá sa zohľadňuje v zmysle týchto právnych predpisov.

Táto inštitúcia stanoví aj výšku dávky, ktorá by pracovníkovi patrila, ak by sa uplatnili pravidlá podľa odseku 2 písm. a) a b). Zohľadní sa vyššia z takto stanovených dávok.

2. Ak sa na pracovníka vzťahovali právne predpisy členského štátu a tento pracovník nespĺňa podmienky na priznanie dávok, pokiaľ by sa nezohľadnili ustanovenia článku 45, príslušná inštitúcia členského štátu bude postupovať podľa nasledujúcich pravidiel:

a) táto inštitúcia vypočíta teoretickú výšku dávky, na ktorú by si mohla dotknutá osoba uplatniť nárok za predpokladu, že všetky doby poistenia, ktoré sa jej započítajú podľa právnych predpisov členských štátov, ktoré sa na pracovníka vzťahovali, sa dosiahli v danom štáte podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, v deň priznania dávky. Ak podľa týchto právnych

predpisov výška dávky nezávisí na trvaní doby poistenia, táto výška sa považuje za teoretickú výšku uvedenú v tomto pododseku;

Článok 47

- b) príslušná inštitúcia následne stanoví skutočnú výšku dávky na základe teoretickej výšky uvedenej v predchádzajúcom pododseku a podľa pomeru trvania doby poistenia dosiahnutých pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia, k celkovému trvaniu doby poistenia dosiahnutej pred vznikom poistnej udalosti podľa právnych predpisov dotknutých členských štátov;
- c) ak je celková dĺžka doby poistenia, ktorú pracovník dosiahol podľa právnych predpisov dotknutých členských štátov pred vznikom poistnej udalosti, dlhšia ako maximálna doba, ktorú vyžadujú právne predpisy jedného z týchto členských štátov na priznanie plnej výšky dávky, ak sa vezmú do úvahy ustanovenia tohto odseku, príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadní maximálnu dobu namiesto celkovej dosiahnutej doby; tento spôsob stanovenia nesmie viesť k tomu, že náklady tejto inštitúcie budú väčšie ako plná výška dávky, ktorú stanovujú právne predpisy, ktoré táto inštitúcia uplatňuje;
- d) postup pri zohľadňovaní súbežných dôb pri uplatňovaní pravidiel na výpočet stanovený v tomto odseku sa upraví vo vykonávacom nariadení spomínanom v článku 97.

3. Dotknutá osoba má nárok na celkovú čiastku vypočítanú v súlade s ustanoveniami odsekov 1 a 2, ktorá nie je väčšia ako maximálna teoretická výška dávky vypočítaná podľa ods. 2 písm. a).

Ak výpočet presiahne výšku dávky uvedenú v predchádzajúcom pododseku, ktorákoľvek inštitúcia, ktorá uplatňuje odsek 1, upraví svoje dávky na výšku, ktorá zodpovedá pomeru výšky uvedenej dávky k súčtu dávok stanovených podľa odseku 1.

4. Ak je v prípade invalidných, starobných alebo pozostalostných dôchodkov celkový súčet dávok splatný inštitúciami dvoch alebo viacerých členských štátov podľa ustanovení mnohostranného dohovoru o sociálnom zabezpečení uvedeného v článku 6 písm. b) nižšia ako celková suma splatná od týchto členských štátov podľa odsekov 1 až 3, použijú sa na dotknutú osobu ustanovenia tejto kapitoly.

Ďalšie ustanovenia pre výpočet dávok

1. Na výpočet teoretickej výšky uvedenej v článku 46 ods. 2 písm. a) sa vzťahujú tieto pravidlá:

a) ak sa podľa právnych predpisov členského štátu dávky počítajú na základe priemerných zárobkov, priemerného príspevku, priemerného zvýšenia alebo pomeru, ktorý počas dôb poistenia existoval medzi žiadateľovým nezdanenými zárobkami a priemernými nezdanenými zárobkami všetkých poistených osôb okrem učňov, takúto priemernú výšku alebo pomer určí príslušná inštitúcia tohto štátu výlučne na základe dôb poistenia dosiahnutých podľa právnych predpisov uvedeného štátu alebo na základe nezdanených zárobkov, ktoré dotknutá osoba poberala len počas týchto dôb;

b) ak sa podľa právnych predpisov členského štátu dávky počítajú na základe výšky zárobkov, príspevkov alebo zvýšení, určí príslušná inštitúcia štátu zárobky, príspevky a zvýšenia, ktoré sa zohľadnia v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov iného členského štátu na základe priemerných zárobkov, príspevkov alebo zvýšení zaznamenaných v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje;

c) ak sa podľa právnych predpisov členského štátu počítajú dávky na základe paušálnych zárobkov alebo pevne určenej čiastky, príslušná inštitúcia tohto štátu považuje paušálne zárobky alebo pevne určenú čiastku zohľadňovanú v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov za rovné paušálnym zárobkom alebo pevne určenej čiastke alebo, ak je to vhodné, priemeru paušálnych zárobkov alebo pevne určenej čiastke zodpovedajúcej dobám poistenia dosiahnutým podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje;

d) ak sa podľa právnych predpisov členského štátu počítajú dávky za niektoré doby na základe výšky zárobkov a za iné doby na základe paušálnych zárobkov alebo pevne určenej čiastky, v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadní zárobky alebo pevne určené čiastky stanovené v súlade s ustanoveniami uvedenými pod písm. b) alebo c) alebo, ak je to vhodné, priemer týchto zárobkov alebo

pevne určených čiastok; ak sa dávky počítajú na základe paušálnych zárobkov alebo pevne určenej čiastky za všetky doby dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, príslušná inštitúcia považuje zárobky, ktoré sa majú zohľadniť v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov za rovné fiktívnym zárobkom zodpovedajúcim paušálnym zárobkom alebo pevne určeným čiastkam.

2. Ustanovenia právnych predpisov členského štátu, týkajúce sa valorizácie faktorov zohľadňovaných pre výpočet dávok, sa vzťahujú, ak je to vhodné, na faktory, ktoré príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadňuje v súlade s ustanoveniami odseku 1 v súvislosti s dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov iných členských štátov.

3. Ak sa podľa právnych predpisov členského štátu určuje výška dávok so zohľadnením existencie iných rodinných príslušníkov ako detí, príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadní aj tých rodinných príslušníkov dotknutej osoby, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, ako keby mali bydlisko na území príslušného štátu.

Článok 48

Doby poistenia kratšie ako jeden rok

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 46 ods. 2, ak celková dĺžka dôb poistenia dosiahnutá podľa právnych predpisov členského štátu nedosahuje jeden rok a ak podľa týchto právnych predpisov nevznikol nárok na dávky iba na základe tejto doby, inštitúcia členského štátu nebude viazaná poskytnúť dávky vzhľadom na tieto doby.

2. Príslušná inštitúcia každého z ostatných dotknutých členských štátov zohľadňuje doby uvedené v odseku 1 na účely uplatňovania článku 46 ods. 2 s výnimkou ustanovenia uvedeného v písm. b).

3. Pokiaľ by uplatnenie odseku 1 malo za následok, že všetky inštitúcie dotknutých členských štátov zbavili svojich povinností, dávky sa priznávajú výlučne podľa právnych predpisov posledného z uvedených štátov, ktorého podmienky sú splnené, akoby sa všetky doby poistenia dosiahnuté a zohľadnené v súlade s článkom 45 ods. 1 a 2 dosiahli podľa právnych predpisov tohto štátu.

Článok 49

Výpočet dávok v prípade, ak dotknutá osoba nespĺňa súčasne podmienky ustanovené právnymi predpismi všetkých členských štátov, podľa ktorých sa dosiahli doby poistenia

1. Ak v danom čase dotknutá osoba nespĺňa podmienky ustanovené pre poskytovanie dávok právnymi predpismi všetkých

členských štátov, ktoré sa na ňu vzťahovali, pričom sa primerane zohľadnia ustanovenia článku 45, ale spĺňa podmienky právnych predpisov len jedného alebo viacerých nich, použijú sa tieto ustanovenia:

a) každá z príslušných inštitúcií, uplatňujúca právne predpisy, ktorých podmienky sú splnené, vypočíta výšku patriacej dávky v súlade s ustanoveniami článku 46;

b) ale:

i) ak dotknutá osoba spĺňa podmienky právnych predpisov aspoň dvoch členských štátov bez toho, aby bolo potrebné prihladiť k dobám poistenia dosiahnutým podľa právnych predpisov členských štátov, ktorých podmienky nie sú splnené, tieto doby sa na účely článku 46 ods. 2 nezohľadnia;

ii) ak dotknutá osoba spĺňa požiadavky právnych predpisov len jedného členského štátu bez toho, aby bolo potrebné prihladiť k dobám poistenia dosiahnutým podľa právnych predpisov členských štátov, ktorých podmienky nie sú splnené, výška priznanej dávky sa vypočíta iba v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktorých podmienky sú splnené, pričom sa zohľadnia doby dosiahnuté len podľa týchto právnych predpisov.

2. Dávka alebo dávky priznané podľa právnych predpisov jedného alebo viacerých členských štátov v prípade uvedenom v odseku 1 sa automaticky znovu vypočítajú v súlade s článkom 46, keď podmienky požadované právnymi predpismi jedného alebo viacerých z ostatných členských štátov, ktoré sa na danú osobu vzťahovali, sú splnené, so zohľadnením, ak je to vhodné, ustanovení článku 45.

3. Nový výpočet sa uskutoční automaticky v súlade s odsekom 1 bez toho, aby bol dotknutý článok 40 ods. 2, keď už podmienky vyžadované právnymi predpismi jedného alebo viacerých z dotknutých členských štátov nie sú splnené.

Článok 50

Priznanie doplatku, ak celková suma dávok vyplateľných podľa právnych predpisov rôznych členských štátov nedosahuje minimum ustanovené právnymi predpismi štátu, na území ktorého má príjemca bydlisko

Príjemcovi dávok, na ktorého sa vzťahuje táto kapitola, sa nesmie v štáte, na území ktorého má bydlisko a podľa právnych predpisov ktorého sa mu má vyplácať dávka, priznať dávka nižšia ako minimálna dávka ustanovená týmito právnymi predpismi za dobu poistenia, ktorá sa rovná všetkým dobám poistenia zohľadneným pre vyplácanie v súlade s predchádzajúcimi článkami. Príslušná

inštitúcia tohto štátu, ak to je potrebné, vyplatí príjemcovi počas doby, počas ktorej má bydlisko na jeho území, doplatok vo výške rozdielu medzi celkovou sumou dávok splatných podľa tejto kapitoly a výškou minimálnej dávky.

Článok 51

Valorizácia a nový výpočet dávok

1. Ak sa z dôvodu zvýšenia životných nákladov alebo zmien v úrovni zárobkov alebo z iných dôvodov pre úpravu zmenia dávky daného štátu o pevne určené percento alebo čiastku, takéto percento alebo čiastka sa musia priamo uplatniť na dávky určené podľa článku 46 bez potreby nového výpočtu podľa ustanovení tohto článku.

2. Naopak, ak sa metóda určovania dávok alebo pravidiel výpočtu dávok zmenili, nový výpočet sa uskutoční v súlade s článkom 46.

KAPITOLA 4

PRACOVNÉ ÚRAZY A CHOROBY Z POVOLANIA

Oddiel 1

Nárok na dávky

Článok 52

Bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát — všeobecné pravidlá

Pracovníkovi, ktorý utrpí pracovný úraz alebo dostane chorobu z povolania a má bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, sa poskytnú v štáte, v ktorom má bydlisko:

- vecné dávky poskytované na účet príslušnej inštitúcie od inštitúcie miesta bydliska v súlade s ustanoveniami právnych predpisov uplatňovaných touto inštitúciou tak, akoby bol poistený u nej;
- peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Na základe dohody medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou miesta bydliska môže takéto dávky poskytovať inštitúcia miesta bydliska na účet príslušnej inštitúcie v súlade s právnymi predpismi príslušného štátu.

Článok 53

Cezhraniční pracovníci — osobitné pravidlá

Cezhraničný pracovník môže dostávať dávky aj na území príslušného štátu. Takéto dávky poskytuje príslušná inštitúcia v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu tak, akoby tam pracovník mal bydlisko.

Článok 54

Pobyt v príslušnom štáte alebo zmena bydliska do príslušného štátu

1. Pracovník, na ktorého sa vzťahuje článok 52, a má pobyt na území príslušného štátu, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu aj v prípade, ak poberal dávky už pred svojím pobytom. Toto ustanovenie sa ale nevzťahuje na cezhraničných pracovníkov.

2. Pracovník, na ktorého sa vzťahuje článok 52, ktorý zmenil miesto svojho bydliska na územie príslušného štátu, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu aj v prípade, ak poberal dávky už pred zmenou svojho bydliska.

Článok 55

Pobyt mimo príslušného štátu — návrat do miesta bydliska v inom členskom štáte alebo jeho zmena do iného členského štátu po utnutí úrazu alebo ochorení na chorobu z povolania — potreba odchodu do iného členského štátu za vhodným ošetrením

1. Pracovník, ktorý utrpel pracovný úraz alebo dostal chorobu z povolania a:

- ktorý má pobyt na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, alebo
- ktorý po získaní nároku na dávky uhraditeľné príslušnou inštitúciou má povolenie od tejto inštitúcie na návrat na územie členského štátu, kde má bydlisko, alebo preložiť svoje bydlisko na územie iného členského štátu alebo
- ktorý má povolenie príslušnej inštitúcie odísť na územie iného členského štátu, aby tam dostal ošetrovanie primerané jeho stavu,

má nárok:

- na vecné dávky poskytované na účet príslušnej inštitúcie inštitúciou miesta pobytu alebo bydliska v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje táto inštitúcia tak, akoby

bol u nej poistený. Dĺžka doby, počas ktorej sa dávky poskytujú, sa však spravuje právnymi predpismi príslušného štátu;

- ii) na peňažné dávky poskytované príslušnou inštitúciou v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, ktoré uplatňuje. Na základe dohody medzi príslušnou inštitúciou a inštitúciou miesta pobytu alebo bydliska môže takéto dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov príslušného štátu poskytovať inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska na účet príslušnej inštitúcie.

2. Povolenie požadované podľa odseku 1 písm. b) možno odmietnuť, len ak sa zistí, že presun dotknutej osoby by ohrozil jej zdravotný stav alebo poskytované lekárske ošetrenie.

Povolenie požadované podľa odseku 1 písm. c) nemožno odmietnuť, ak takéto ošetrenie nemožno dotknutej osobe poskytnúť na území členského štátu, v ktorom má bydlisko.

Článok 56

Úrazy počas cesty

Úraz počas cesty, ku ktorému dôjde na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, sa považuje za úraz, ku ktorému došlo na území príslušného štátu.

Článok 57

Dávky v súvislosti s chorobou z povolania v prípadoch, ak dotknutá osoba bola vystavená rovnakému riziku vo viacerých členských štátoch

1. Ak osoba, u ktorej sa zistila choroba z povolania, vykonávala podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov činnosť, ktorá svojou povahou môže spôsobiť túto chorobu, dávky, o ktoré žiada táto osoba alebo jej pozostalí, sa priznajú výlučne podľa právnych predpisov posledného z týchto štátov, ktorého podmienky sú splnené, pričom, ak je to vhodné, sa zohľadnia ustanovenia odsekov 2 až 3.

2. Ak podľa právnych predpisov členského štátu sa na poskytovanie dávok v súvislosti s chorobou z povolania vzťahuje podmienka, že táto choroba sa prvý raz diagnostikovala na jeho území, považuje sa táto podmienka za splnenú, ak sa choroba prvý raz diagnostikovala na území iného členského štátu.

3. V prípade sklerogenickej pneumokoniózy platia nasledujúce ustanovenia:

a) Ak podľa právnych predpisov členského štátu poskytovanie dávok v súvislosti s chorobou z povolania závisí od splnenia podmienky, že túto chorobu diagnostikovali do určitej doby po skončení poslednej činnosti, ktorá pravdepodobne spôsobila túto chorobu, príslušná inštitúcia tohto štátu pri posudzovaní doby, počas ktorej bola táto činnosť vykonávaná, v potrebnej miere zohľadní podobnú činnosť, ktorá sa vykonávala podľa právnych predpisov niektorého iného členského štátu, akoby bola vykonávaná podľa právnych predpisov prvého štátu;

b) ak podľa právnych predpisov členského štátu poskytovanie dávok v súvislosti s chorobou z povolania závisí od splnenia podmienky, že činnosť, ktorá pravdepodobne spôsobila príslušnú chorobu, bola vykonávaná určitú dobu, príslušná inštitúcia v potrebnej miere zohľadní doby, počas ktorých bola takáto činnosť vykonávaná podľa právnych predpisov iného členského štátu, akoby bola vykonávaná podľa právnych predpisov prvého štátu;

c) náklady na peňažné dávky vrátane nákladov na dôchodky sa rozdelia medzi príslušné inštitúcie členských štátov, na území ktorých dotknutá osoba vykonávala činnosť, ktorá pravdepodobne spôsobila túto chorobu. Toto rozdelenie sa vykoná podľa pomeru dĺžky dôb poistenia v starobe dosiahnutého podľa právnych predpisov každého zo štátov a celkovej dĺžky dôb poistenia v starobe dosiahnutej podľa právnych predpisov všetkých štátov k dátumu poskytnutia prvej dávky.

4. Rada na základe návrhu Komisie jednomyselne určí choroby z povolania, na ktoré sa rozšíria ustanovenia odseku 3.

Článok 58

Výpočet peňažných dávok

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právneho predpisu ustanovujú, že výpočet peňažných dávok vychádza z priemerných zárobkov, určí takéto priemerné zárobky výlučne poukázaním na zárobky vyplatené počas dôb dosiahnutých podľa uvedených právnych predpisov.

2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výpočet peňažných dávok vychádza z paušálnych zárobkov, určí takéto paušálne zárobky alebo, ak je to vhodné, priemer paušálnych zárobkov za doby dosiahnuté podľa uvedených právnych predpisov.

3. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výška peňažných dávok sa mení podľa počtu rodinných príslušníkov, zohľadňuje aj rodinných príslušníkov dotknutej osoby, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu tak, akoby mali bydlisko na území príslušného štátu.

Článok 59

Náklady na dopravu osoby, ktorá utrpela pracovný úraz alebo trpí chorobou z povolania

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy upravujú náhradu nákladov na dopravu osoby, ktorá utrpela pracovný úraz alebo trpí chorobou z povolania, do miesta bydliska alebo do nemocnice, uhrádza takéto náklady do zodpovedajúceho miesta na území iného členského štátu, kde má osoba bydlisko, za predpokladu, že táto inštitúcia vopred dala povolenie na takýto prevoz, pričom riadne zohľadnila dôvody na jeho opodstatnenie. Takéto povolenie sa nevyžaduje v prípade cezhraničných pracovníkov.

2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy upravujú náklady na prevoz tela osoby usmrtenej pri pracovnom úraze na miesto pohrebu, hradí takéto náklady na zodpovedajúce miesto na území iného členského štátu, kde mala osoba bydlisko v čase úrazu.

Oddiel 2

Zhoršenie stavu pri chorobe z povolania, na základe ktorej sa priznáva dávka

Článok 60

1. Na prípad zhoršenia stavu pri chorobe z povolania, na základe ktorej pracovník poberal alebo poberá dávky podľa právnych predpisov členského štátu, sa vzťahujú tieto pravidlá:

a) ak pracovník počas poberania dávky nevykonával zamestnanie podľa právnych predpisov iného členského štátu, ktoré môže spôsobiť alebo zhoršiť stav pri tejto chorobe, príslušná inštitúcia prvého členského štátu je povinná uhradiť náklady na dávky podľa ustanovení právnych predpisov, ktoré uplatňuje, so zohľadnením tohto zhoršenia;

b) ak pracovník počas poberania dávky vykonával takéto zamestnanie podľa právnych predpisov iného členského štátu, príslušná inštitúcia prvého členského štátu je povinná uhradiť náklady na dávky podľa ustanovení právnych predpisov, ktoré uplatňuje, bez toho, aby zohľadnila toto zhoršenie. Príslušná inštitúcia druhého členského štátu poskytuje danej osobe doplatok, ktorého výška sa určí podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, a bude rovná rozdielu medzi výškou dávky stanovenej po zhoršení a výškou určenou pred zhoršením podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, ako keby takáto choroba z povolania nastala podľa právnych predpisov tohto štátu;

c) ak v prípade podľa písm. b), pracovník trpiaci sklerogenickou pneumokoniózou alebo chorobou určenou podľa článku 57 ods. 4 nemá nárok na dávky podľa právnych predpisov druhého členského štátu, príslušná inštitúcia prvého členského štátu je povinná poskytovať dávky podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, so zohľadnením tohto zhoršenia. Príslušná inštitúcia druhého štátu však hradí náklady rozdielu medzi výškou peňažných dávok vrátane dôchodkov splatných príslušnou inštitúcie prvého členského štátu so zohľadnením zhoršenia a výškou zodpovedajúcich dávok, ktoré patrili pred zhoršením;

2. Na prípad zhoršenia stavu pri chorobe z povolania, na základe ktorej sa uplatňujú ustanovenia článku 57 ods. 3 písm. c), sa vzťahujú tieto ustanovenia:

a) príslušná inštitúcia, ktorá poskytovala dávky v súlade s ustanoveniami článku 57 ods. 1, je povinná poskytovať dávky podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, so zohľadnením tohto zhoršenia;

b) náklady peňažných dávok vrátane dôchodkov sa naďalej rozdeľujú medzi inštitúcie, ktoré spoločne znášali náklady na predchádzajúce dávky v súlade s ustanoveniami článku 57 ods. 3 písm. c). Ak ale osoba znovu vykonávala činnosť, ktorá by mohla spôsobiť alebo zhoršiť takúto chorobu z povolania, podľa právnych predpisov jedného členského štátu, v ktorom už vykonávala činnosť rovnakého charakteru, alebo podľa právnych predpisov iného členského štátu, príslušná inštitúcia takéhoto štátu hradí náklady rozdielu medzi výškou dávky stanovenej so zohľadnením zhoršenia stavu a výškou dávok stanovenej pred zhoršením.

Oddiel 3

Rôzne ustanovenia

Článok 61

Pravidlá pre zohľadnenie osobitostí právnych predpisov určitých členských štátov

1. Pri absencii poistenia proti pracovným úrazom alebo chorobám z povolania na území členského štátu, na ktorom sa pracovník práve nachádza, alebo ak takéto poistenie existuje, ale neexistuje inštitúcia zodpovedná za poskytovanie vecných dávok, tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska zodpovedná za poskytovanie vecných dávok v prípade choroby.

2. Ak právne predpisy príslušného štátu podmieňujú poskytovanie úplne bezplatných vecných dávok použitím zdravotnej služby organizovanej zamestnávateľom, vecné dávky poskytované v prípadoch uvedených v článkoch 52 a 55 ods. 1 sa považujú za dávky poskytnuté takouto zdravotnou službou.

3. Ak právne predpisy príslušného štátu zahŕňajú systém týkajúci sa povinností zamestnávateľa, vecné dávky poskytované v prípade uvedenom v článkoch 52 a 55 ods. 1 sa považujú za dávky poskytované na požiadanie príslušnej inštitúcie.

4. Ak povaha systému príslušného štátu vzťahujúceho sa na odškodnenia za pracovné úrazy nemá charakter povinného poistenia, vecné dávky poskytuje priamo zamestnávateľ alebo príslušný poisťovateľ.

5. Ak právne predpisy členského štátu výslovne alebo implicitne upravujú, že treba zohľadniť pri zisťovaní stupňa pracovnej neschopnosti aj pracovné úrazy alebo choroby z povolania, ktoré sa vyskytli alebo potvrdili predtým, zohľadní príslušná inštitúcia tohto štátu tiež pracovné úrazy alebo choroby z povolania, ktoré sa vyskytli alebo sa potvrdili podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby sa vyskytli alebo potvrdili podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Článok 62

Systém uplatniteľný, ak je v štáte bydliska alebo pobytu niekoľko systémov — maximálne trvanie poskytovania dávok

1. Ak právne predpisy v štáte pobytu alebo bydliska obsahujú niekoľko systémov poistenia, použijú sa na pracovníkov, na

ktorých sa vzťahuje článok 52 alebo 55 ods. 1 ustanovenia systému pre manuálnych pracovníkov v oceliarskom priemysle. Ak uvedené právne predpisy obsahujú osobitné systémy pre pracovníkov v baniach a podobných prevádzkach, ustanovenia takéhoto systému sa vzťahujú na túto kategóriu pracovníkov, ak inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska, ktorej predkladajú svoju žiadosť, je príslušná uplatňovať takýto systém.

2. Ak právne predpisy členského štátu stanovujú maximálnu dobu poskytovania dávok, inštitúcia uplatňujúca tieto právne predpisy môže zohľadniť dobu, počas ktorej sa dávky už poskytovali inštitúciou iného členského štátu.

Oddiel 4

Náhrady medzi inštitúciami

Článok 63

1. Príslušná inštitúcia je povinná nahradiť výšku vecnej dávky poskytovanej v jej mene v súlade s ustanoveniami článkov 52 a 55 ods. 1

2. Náhrady uvedené v odseku 1 sa určujú a uskutočňujú v súlade s postupmi ustanovenými vykonávacím nariadením uvedeným v článku 97 na základe preukázania skutočných výdavkov.

3. Dva alebo viac členských štátov alebo príslušných orgánov týchto štátov môžu zabezpečiť iné metódy náhrad alebo upustiť od všetkých náhrad medzi inštitúciami patriacimi do ich právomoci.

KAPITOLA 5

PODPORA PRI ÚMRTÍ

Článok 64

Úhrn dôb poistenia

Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na podporu pri úmrtí dosiahnutím dôb poistenia, v potrebnom rozsahu zohľadní doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby boli dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Článok 65

Nárok na podporu pri úmrtí v prípadoch, ak smrť nastane v inom členskom štáte, ako je príslušný štát, alebo ak osoba má bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát

1. Ak pracovník, dôchodca alebo žiadateľ o dôchodok alebo jeho rodinný príslušník zomrie na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, za miesto úmrtia sa považuje územie príslušného štátu.
2. Príslušná inštitúcia má povinnosť priznať podporu pri úmrtí splatnú podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, dokonca aj v prípade, ak oprávnená osoba má bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný štát.
3. Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj v prípade, keď je úmrtie dôsledkom pracovného úrazu alebo choroby z povolania.

Článok 66

Poskytovanie dávok v prípade úmrtia dôchodcu, ktorý mal bydlisko v inom členskom štáte, ako je štát, ktorého inštitúcia zodpovedala za poskytovanie vecných dávok

V prípade úmrtia dôchodcu, ktorý mal nárok na dôchodok podľa právnych predpisov jedného členského štátu alebo na dôchodky podľa právnych predpisov dvoch alebo viacerých členských štátov, ak mal takýto dôchodca bydlisko na území iného členského štátu ako je štát, ktorého inštitúcia zodpovedala za poskytovanie vecných dávok tomuto dôchodcovi podľa ustanovení článku 28, poskytne táto inštitúcia podporu pri úmrtí splatnú podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, na svoje náklady tak, akoby dôchodca v čase svojho úmrtia mal bydlisko na území členského štátu tejto inštitúcie.

Ustanovenia predchádzajúceho pododseku sa obdobne vzťahujú na rodinných príslušníkov dôchodcu.

KAPITOLA 6

NEZAMESTNANOSŤ

Oddiel 1

Spoločné ustanovenia

Článok 67

Úhrn dôb poistenia alebo zamestnania

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb poistenia, zohľadní

v potrebnom rozsahu doby poistenia alebo zamestnania dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby boli dobami poistenia dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje, za podmienky, že doby zamestnania sa započítajú ako doby poistenia dosiahnuté podľa týchto právnych predpisov.

2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy podmieňujú nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb zamestnania, zohľadní v potrebnom rozsahu doby poistenia alebo zamestnania dosiahnuté podľa právnych predpisov iného členského štátu tak, akoby boli dobami zamestnania dosiahnutými podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

3. S výnimkou prípadov uvedených v článku 71 ods. 1 písm. a) bodu ii) a písm. b) bodu ii) sa na uplatňovanie ustanovení odsekov 1 a 2 vzťahuje podmienka, že dotknutá osoba naposledy dosiahla:
 - v prípade odseku 1 doby poistenia,
 - v prípade odseku 2 doby zamestnania,

v súlade s ustanoveniami právnych predpisov, podľa ktorých žiada o dávky.

4. Ak dĺžka doby, počas ktorej sa môžu dávky poskytovať, závisí od dĺžky dôb poistenia alebo zamestnania, použijú sa ustanovenia odseku 1 alebo 2, podľa toho, čo je vhodné.

Článok 68

Výpočet dávok

1. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výpočet dávok vychádza z výšky predchádzajúceho zárobku, zohľadní výlučne zárobok, ktorý dotknutá osoba poberala v súvislosti so svojím posledným zamestnaním na území tohto štátu. Ak dotknutá osoba bola vo svojom poslednom zamestnaní na tomto území menej ako štyri týždne, dávky sa vypočítajú na základe obvyklej mzdy alebo platu zodpovedajúceho v mieste bydliska alebo pobytu nezamestnanej osoby zamestnaniu ekvivalentnému alebo podobnému zamestnaniu, ako mala naposledy na území iného členského štátu.

2. Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy ustanovujú, že výška dávok sa mení podľa počtu rodinných príslušníkov, zohľadňuje aj rodinných príslušníkov dotknutej osoby,

ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu tak, akoby mali bydlisko na území príslušného štátu. Toto ustanovenie sa nepoužije, ak v štáte bydliska rodinných príslušníkov je iná osoba, ktorá má nárok na dávku v nezamestnanosti, pre výpočet ktorej sa zohľadňujú rodinní príslušníci.

Oddiel 2

Nezamestnané osoby, ktoré odídu do iného členského štátu, ako je príslušný štát

Článok 69

Podmienky a obmedzenia zachovania nároku na dávky

1. Pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý spĺňa podmienky právnych predpisov členského štátu na nárok na dávky a ktorý odíde do jedného alebo viacerých členských štátov, aby tam hľadal zamestnanie, zachová si svoj nárok na takéto dávky za týchto podmienok a v rámci týchto obmedzení:

- a) Pred svojím odchodom musí byť evidovaný ako osoba hľadajúca prácu a musí zostať k dispozícii pre služby zamestnanosti príslušného štátu najmenej štyri týždne po tom, ako sa stal nezamestnaným. Príslušné služby alebo inštitúcie však môžu povoliť jeho odchod pred uplynutím tejto doby;
- b) musí sa zaevidovať ako osoba hľadajúca prácu u služieb zamestnanosti v každom členskom štáte, do ktorého ide, a podrobiť sa tam systémovým kontrolným postupom. Táto podmienka sa považuje za splnenú, pokiaľ ide o dobu pred zaevidovaním sa, ak sa dotknutá osoba zaevidovala do siedmich dní od dátumu, keď prestala byť k dispozícii službám zamestnanosti v štáte, ktorý opustila. Vo výnimočných prípadoch môžu príslušné služby alebo inštitúcie túto lehotu predĺžiť;
- c) nárok na dávky trvá maximálne počas troch mesiacov od dátumu, keď dotknutá osoba prestala byť k dispozícii službám zamestnanosti v štáte, ktorý opustila, za predpokladu, že celkové trvanie poskytovania dávok nepresiahne trvanie doby poskytovania dávok, na ktoré mala nárok podľa právnych predpisov tohto štátu. V prípade sezónneho pracovníka je však takéto trvanie obmedzené len na obdobie, ktoré zostáva do konca sezóny, na ktorú ho najali.

2. Ak sa dotknutá osoba vráti do príslušného štátu pred uplynutím doby, počas ktorej má nárok na dávky podľa ustanovení odseku 1 písm. c), má naďalej nárok na dávky podľa právnych predpisov tohto štátu. Dotknutá osoba stratí všetky nároky na dávky podľa právnych predpisov príslušného štátu, ak sa doň nevráti pred uplynutím tejto doby. Vo výnimočných prípadoch môžu príslušné služby alebo inštitúcie túto lehotu predĺžiť.

3. Ustanovenia odseku 1 sa môžu medzi dvoma dobami zamestnania využiť len raz.

4. Ak je príslušným štátom Belgicko, nezamestnaná osoba, ktorá sa tam vráti po uplynutí trojmesačnej doby stanovenej v odseku 1 písm. c), znovu nadobudne nárok na dávky v tomto štáte až po najmenej trojmesačnom zamestnaní.

Článok 70

Poskytovanie dávok a náhrada

1. V prípadoch uvedených v článku 69 ods. 1 poskytuje dávky inštitúcia každého štátu, do ktorého sa nezamestnaná osoba príde uchádzať o prácu.

Príslušná inštitúcia členského štátu, ktorého právne predpisy sa vzťahovali na pracovníka v čase jeho posledného zamestnania, je povinná nahradiť výšku takýchto dávok.

2. Náhrada uvedená v odseku 1 sa určí a uskutoční v súlade s postupom ustanoveným vykonávacím nariadením uvedeným v článku 97 na základe preukázania skutočných výdavkov alebo paušálnymi platbami.

3. Dva alebo viac členských štátov alebo príslušných orgánov týchto štátov môže zabezpečiť iné metódy náhrady alebo platieb, alebo upustiť od všetkých náhrad medzi inštitúciami, ktoré podliehajú ich právomoci.

Oddiel 3

Nezamestnané osoby, ktoré počas svojho posledného zamestnania mali bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát

Článok 71

1. Nezamestnaná osoba, ktorá počas svojho posledného zamestnania mala bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný štát, poberá dávky v súlade s týmito ustanoveniami:

- a) i) Cezhraničný pracovník, ktorý je čiastočne alebo prechodne zamestnaný v podniku, ktorý ho zamestnáva, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov príslušného štátu tak, akoby mal bydlisko na území tohto štátu. Tieto dávky poskytuje príslušná inštitúcia;

KAPITOLA 7

RODINNÉ DÁVKY A RODINNÉ PRÍDAVKY PRE ZAMESTNANCOV A NEZAMESTNANÉ OSOBY

Oddiel I

Spoločné ustanovenia

Článok 72

Úhrn dôb zamestnania

Ak právne predpisy členského štátu podmieňujú nadobudnutie nároku na dávky dosiahnutím dôb zamestnania, príslušná inštitúcia tohto štátu zohľadní na tento účel v potrebnom rozsahu doby zamestnania dosiahnuté v ktoromkoľvek inom členskom štáte tak, akoby to boli doby dosiahnuté podľa právnych predpisov, ktoré uplatňuje.

Oddiel 2

Pracovníci a nezamestnané osoby, ktorých rodinní príslušníci majú bydlisko v inom členskom štáte, ako je príslušný štát

Článok 73

Pracovníci

1. Pracovník, na ktorého sa vzťahujú právne predpisy členského štátu, s výnimkou Francúzska, má nárok na rodinné dávky stanovené v právnych predpisoch prvého členského štátu pre svojich rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko na území iného členského štátu, ako keby mali bydlisko na území prvého členského štátu.

2. Pracovník, na ktorého sa vzťahujú francúzske právne predpisy, má pre svojich rodinnými príslušníkmi, ktorí majú bydlisko na území členského štátu iného ako Francúzsko, nárok na rodinné prídavky stanovené v právnych predpisoch tohto členského štátu. Tento pracovník musí splniť podmienky v súvislosti so zamestnaním, na základe ktorého francúzske právne predpisy zakladajú nárok na takúto dávku.

3. Pracovník, na ktorého sa vzťahujú francúzske právne predpisy v zmysle ustanovení článku 14 ods. 1 písm. a), má však nárok na rodinné dávky, ktoré stanovujú francúzske právne predpisy a uvedené v prílohe V v súvislosti s jeho rodinnými príslušníkmi, ktorí ho sprievádzajú na územie členského štátu, kde je vyslaný.

- ii) cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov členského štátu, na území ktorého má bydlisko tak, akoby sa naňho vzťahovali tieto právne predpisy počas posledného zamestnania. Tieto dávky poskytuje inštitúcia miesta bydliska na svoje náklady;

- b) i) pracovník iný ako cezhraničný pracovník, ktorý je čiastočne alebo prechodne zamestnaný alebo je úplne nezamestnaný a ktorý zostáva k dispozícii svojmu zamestnávateľovi alebo službám zamestnanosti na území príslušného štátu, poberá dávky v súlade s ustanoveniami právnych predpisov tohto štátu tak, akoby mal bydlisko na území tohto štátu. Tieto dávky poskytuje príslušná inštitúcia;

- ii) pracovník iný ako cezhraničný pracovník, ktorý je úplne nezamestnaný a ktorý sa dá k dispozícii pre prácu prostredníctvom služieb zamestnanosti na území členského štátu, kde má bydlisko, alebo ktorý sa vráti na toto územie, poberá dávky v súlade s právnymi predpismi tohto štátu tak, akoby tam mal posledné zamestnanie. Inštitúcia miesta bydliska poskytuje tieto dávky na svoje náklady. Ak takýto pracovník má nárok na dávky na náklady príslušnej inštitúcie členského štátu, ktorého právne predpisy sa na neho naposledy vzťahovali, poberá dávky podľa ustanovení článku 69. Poberanie dávok podľa právnych predpisov štátu, kde má bydlisko, sa prerušuje na každé obdobie, počas ktorého môže nezamestnaný na základe právnych predpisov, ktorá sa na neho naposledy vzťahovala.

2. Nezamestnaná osoba nemôže uplatniť nárok na dávky podľa právnych predpisov členského štátu, na ktorého území má bydlisko, pokiaľ má nárok na dávky podľa ustanovení odseku 1 písm. a) bodu i) alebo písm. b) bodu i).

Článok 74

Nezamestnané osoby

1. Nezamestnaná osoba, ktorá poberá dávky v nezamestnanosti podľa právnych predpisov členského štátu s výnimkou Francúzska, má pre svojich rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko v inom členskom štáte, nárok na rodinné dávky v zmysle právnych predpisov prvého štátu tak, akoby mali bydlisko v tomto štáte.

2. Nezamestnaná osoba, ktorá poberá dávky v nezamestnanosti podľa francúzskych právnych predpisov, má nárok pre svojich rodinných príslušníkov, ktorí majú bydlisko na území členského štátu s výnimkou Francúzska, na rodinné prídavky, ktoré sa poskytujú podľa právnych predpisov štátu, na území ktorého majú títo rodinní príslušníci bydlisko.

Článok 75

Poskytovanie dávok a ich náhrada

1. a) V prípadoch uvedených v článku 73 ods. 1 a 3 poskytuje rodinné dávky príslušná inštitúcia štátu, ktorého právne predpisy sa vzťahujú na pracovníka a v prípadoch uvedených v článku 74 ods. 1 príslušná inštitúcia štátu, podľa právnych predpisov ktorého poberá nezamestnaný dávky v nezamestnanosti. Poskytujú sa v súlade s ustanoveniami uplatňovanými takými inštitúciami bez ohľadu na to, či fyzická alebo právnická osoba, ktorej sa tieto dávky vyplácajú, má bydlisko, pobyt alebo sídlo na území príslušného štátu alebo na území iného členského štátu;

b) ak osoba, ktorej majú byť poskytované rodinné dávky, ich nevyužíva na vyživovanie rodinných príslušníkov, príslušná inštitúcia sa zbaví svojich právnych záväzkov tým, že na požiadanie a prostredníctvom inštitúcie alebo úradu v mieste ich bydliska alebo úradu či inštitúcie určenej na tento účel príslušným orgánom štátu ich bydliska uvedené dávky poskytne fyzickým alebo právnickým osobám, ktoré v skutočnosti vyživujú rodinných príslušníkov;

c) dva alebo viac členských štátov sa môže dohodnúť v súlade s ustanoveniami článku 8, že príslušná inštitúcia poskytne rodinné dávky patriace podľa právnych predpisov týchto štátov alebo jedného z týchto štátov, fyzickej alebo

právnickej osobe, ktorá v skutočnosti vyživuje rodinných príslušníkov priamo alebo prostredníctvom inštitúcie miesta ich bydliska.

2. a) V prípadoch uvedených v článku 73 ods. 2 a 74 ods. 2 sa rodinné prídavky budú poskytovať prostredníctvom inštitúcie miesta bydliska rodinných príslušníkov podľa právnych predpisov, ktoré táto inštitúcia uplatňuje;
- b) ak však podľa týchto právnych predpisov sa musia poskytnúť rodinné prídavky pracovníkovi, inštitúcia uvedená v predchádzajúcom odseku poskytne tieto rodinné prídavky fyzickej alebo právnickej osobe, ktorá v skutočnosti vyživuje rodinných príslušníkov v mieste ich bydliska, alebo, ak je to vhodné, priamo týmto rodinným príslušníkom;
- c) príslušná inštitúcia nahradí plnú výšku prídavkov poskytovaných v súlade s predchádzajúcimi pododsekmi. Náhrada sa určí a vykoná v súlade s postupmi uvedenými vo vykonávacom nariadení uvedenom v článku 97.

Článok 76

Pravidlá priority v prípadoch prekryvania nároku na rodinné dávky alebo prídavky podľa článkov 73 a 74 z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti v štáte bydliska rodinných príslušníkov

Nárok na rodinné dávky alebo prídavky podľa článkov 73 a 74 sa pozastaví, ak z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti nárok na rodinné dávky alebo prídavky vzniká aj v súlade s právnymi predpismi členského štátu, na ktorého území majú rodinní príslušníci bydlisko.

KAPITOLA 8

DÁVKY PRE NEZAOPATRENÉ DETI DÔCHODCOV A PRE SIROTY

Článok 77

Nezaopatrené deti dôchodcov

1. Na účely tohto článku termín „dávky“ znamená rodinné prídavky pre osobu poberajúcu starobný alebo invalidný dôchodok alebo dôchodok z dôvodu pracovného úrazu alebo choroby z povolania a zvýšenia alebo doplatky k takýmto dôchodkom v súvislosti s deťmi takýchto dôchodcov, s výnimkou doplatkov poskytovaných v rámci systémov poistenia za pracovné úrazy a choroby z povolania.

2. Dávky sa poskytujú v súlade s ďalej uvedenými pravidlami bez ohľadu na členský štát, na ktorého území má dôchodca alebo deti bydlisko:

- a) dôchodcovi, ktorý poberá dôchodok podľa právnych predpisov len jedného členského štátu v súlade s právnymi predpismi členského štátu zodpovedného za dôchodok;
- b) dôchodcovi, ktorý poberá dôchodky podľa právnych predpisov viacerých členských štátov:
- i) v súlade s právnymi predpismi ktoréhokoľvek z týchto štátov, v ktorom má bydlisko, za predpokladu, že sa nárok na jednu z týchto dávok uvedených v odseku 1 nadobudol podľa právnych predpisov tohto štátu, pri zohľadnení ustanovenia článku 79 ods. 1 písm. a, ak je to vhodné, alebo
 - ii) v ostatných prípadoch v súlade s právnymi predpismi členského štátu, v ktorom dosiahol najdlhšiu dobu poistenia, za predpokladu, že sa nárok na jednu z týchto dávok uvedených v odseku 1 nadobudol podľa právnych predpisov tohto štátu pri zohľadnení ustanovenia článku 79 ods. 1 písm. a), ak je to vhodné. Ak sa podľa týchto právnych predpisov nenadobudol žiadny nárok na dávku, skúmajú sa podmienky na nadobudnutie takéhoto nároku podľa právnych predpisov iných dotknutých členských štátov v poradí podľa klesajúcej dĺžky dôb poistenia dosiahnutých podľa právnych predpisov týchto členských štátov.
- b) sirote zosnulého pracovníka, na ktorého sa vzťahovali právne predpisy viacerých členských štátov:
- i) v súlade s právnymi predpismi členského štátu, na ktorého území má sirota bydlisko, za predpokladu, že sa nárok na jednu z dávok uvedených v odseku 1 nadobudol podľa právnych predpisov tohto štátu pri zohľadnení ustanovení článku 79 ods. 1 písm. a), ak je to vhodné, alebo
 - ii) v ostatných prípadoch v súlade s právnymi predpismi členského štátu, v ktorom dosiahol najdlhšiu dobu poistenia, za predpokladu, že sa nárok na jednu z dávok uvedených v odseku 1 nadobudol podľa právnych predpisov tohto štátu pri zohľadnení ustanovení článku 79 ods. 1 písm. a), ak je to vhodné. Ak sa podľa týchto právnych predpisov nenadobudol žiadny nárok na dávku, skúmajú sa podmienky na nadobudnutie takéhoto nároku podľa právnych predpisov iných dotknutých členských štátov v poradí podľa klesajúcej dĺžky dôb poistenia dosiahnutých podľa právnych predpisov týchto členských štátov.
- Právne predpisy členských štátov uplatňované v súvislosti s poskytovaním dávok uvedených v článku 77 pre deti dôchodcov sa však naďalej uplatňujú aj po úmrtí uvedeného dôchodcu v súvislosti s poskytovaním dávok jeho sirotám.

Článok 79

Článok 78

Sirotky

1. Na účely tohto článku termín „dávky“ znamená rodinné prídavky a, ak je to vhodné, doplnkové alebo osobitné príspevky pre sirotu a sirotské dôchodky s výnimkou tých, ktoré sa poskytujú v rámci systémov poistenia pracovných úrazov a chorôb z povolaní.

2. Sirotské dávky sa poskytujú v súlade s ďalej uvedenými pravidlami bez ohľadu na členský štát, na ktorého území má sirota alebo fyzická alebo právnická osoba, ktorá ju skutočne vyživuje, bydlisko alebo sídlo;

a) sirote zosnulého pracovníka, na ktorého sa vzťahovali právne predpisy iba jedného členského štátu, v súlade s právnymi predpismi tohto členského štátu;

Spoločné ustanovenia pre dávky nezaopatrených detí dôchodcov a pre sirotky

1. Dávky v zmysle článkov 77 a 78 sa poskytujú v súlade s právnymi predpismi určenými uplatnením ustanovení týchto článkov inštitúciou zodpovednou za uplatňovanie takýchto právnych predpisov a na jej náklady, akoby sa na dôchodcov alebo zosnulého vzťahovali len právne predpisy príslušného štátu.

Ak ale:

a) tieto právne predpisy ustanovujú, že nadobudnutie, zachovanie alebo znovunadobudnutie nároku na dávky závisí na dĺžke dôb poistenia alebo zamestnania, takáto dĺžka sa určí so zohľadnením ustanovení článku 45 alebo 72, ak je to vhodné;

b) právne predpisy ustanovujú, že výška dávok sa vypočíta na základe výšky dôchodku alebo závisí na dĺžke dôb poistenia, výška týchto dávok sa vypočíta na základe teoretickej výšky určenej v súlade s ustanoveniami článku 46 ods. 2

2. V prípade, ak má uplatnenia pravidla ustanoveného v článkoch 77 ods. 2 písm. b) bodu ii) a 78 ods. 2 písm. b) bodu ii) za následok, že zodpovedných je niekoľko členských štátov, pretože dĺžka dôb je rovnaká, dávky v zmysle článku 77 alebo 78 podľa toho, o ktorý prípad ide, sa poskytujú v súlade s právnymi predpismi členského štátu, ktoré sa na dôchodcu alebo zosnulého naposledy vzťahovali.

3. Nárok na dávky splatné podľa ustanovení odseku 2 a podľa článkov 77 a 78 sa pozastaví, ak deti získajú nárok na rodinné dávky alebo prídavky podľa právnych predpisov členského štátu na základe výkonu zárobkovej činnosti. V takomto prípade sa dané osoby považujú za rodinných príslušníkov pracovníka.

HLAVA IV

SPRÁVNA KOMISIA PRE SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE MIGRUJÚCICH PRACOVNÍKOV

Článok 80

Zloženie a pracovné metódy

1. Pri Komisii Európskych spoločenstiev pôsobí Správna Komisia pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov (ďalej „správna Komisia“), zložená zo zástupcov vlády každého členského štátu, ktorej pomáhajú, ak je to potrebné, odborní poradcovia. Zástupca Komisie Európskych spoločenstiev sa zúčastňuje na zasadnutiach správnej komisie vo funkcii poradcu.

2. Správnej komisii pomáha v technických otázkach Medzinárodný úrad práce podľa podmienok dohôd uzavretých na tento účel medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Medzinárodnou organizáciou práce.

3. Štatúty správnej komisie sa vypracujú na základe vzájomnej dohody medzi jej členmi.

Rozhodnutia o otázkach výkladu uvedené v článku 81 písm. a) musia byť prijaté jednomyselne. Rozhodnutia sú v potrebnom rozsahu zverejňované.

4. Sekretariát správnej komisie zabezpečuje Komisia Európskych spoločenstiev.

Článok 81

Úlohy správnej komisie

Správna Komisia má tieto povinnosti:

a) zaoberať sa všetkými právnymi otázkami a otázkami výkladu, ktoré vznikajú z ustanovení tohto nariadenia a následných nariadení alebo z akejkoľvek dohody alebo dojednania

uskutočneného v ich rámci bez toho, aby bolo dotknuté právo príslušných orgánov, inštitúcií a osôb obrátiť sa na súd v zmysle právnych predpisov členských štátov, tohto nariadenia alebo zmluvy;

b) na požiadanie príslušných orgánov, inštitúcií a súdov členských štátov vykonávať preklady dokumentov súvisiacich s vykonávaním tohto nariadenia, najmä preklady žiadostí predložených osobami, ktoré môžu mať nárok na dávky podľa ustanovení tohto nariadenia;

c) posilňovať a rozvíjať spoluprácu medzi členskými štátmi vo veciach sociálneho zabezpečenia, najmä v súvislosti so zdravotníckymi a sociálnymi opatreniami spoločného záujmu;

d) posilňovať a rozvíjať spoluprácu medzi členskými štátmi s cieľom urýchliť priznávanie dávok, najmä tých, ktoré sú podľa ustanovení tohto nariadenia priznané pre invaliditu, starobu a úmrtie (dôchodky), so zohľadnením vývoja v metódach správnych postupoch;

e) evidovať okolnosti, ktoré treba vziať do úvahy pri zriaďovaní účtov súvisiacich s nákladmi znášanými inštitúciami členských štátov podľa ustanovení tohto nariadenia a schvaľovať ročné vyúčtovania medzi uvedenými inštitúciami;

f) preberať všetky ďalšie funkcie patriace do jej pôsobnosti podľa ustanovení tohto a alebo dojednania uskutočneného v ich rámci následných nariadení alebo z akejkoľvek dohody alebo dojednania uskutočneného v ich rámci;

g) predkladať Komisii Európskych spoločenstiev návrhy na vypracovanie ďalších nariadení a na preskúmanie tohto a ďalších nariadení.

HLAVA V

PORADNÝ VÝBOR PRE SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE MIGRUJÚCICH PRACOVNÍKOV

Článok 82

Zriadenie, zloženie a pracovné metódy

1. Týmto sa zriaďuje Poradný výbor pre sociálne zabezpečenie migrujúcich pracovníkov (ďalej „poradný výbor“), ktorý má

celkovo 36 členov zastupujúcich každý členský štát:

- a) dvaja zástupcovia vlády, z ktorých aspoň jeden musí byť členom správnej komisie;
- b) dvaja zástupcovia odborov;
- c) dvaja zástupcovia organizácií zamestnávateľov.

Pre každú z vyššie uvedených kategórií sa vymenuje za každý členský štát náhradník.

2. Členov poradného výboru a ich náhradníkov vymenúva Rada, ktorá sa pri výbere zástupcov odborov a zamestnávateľských organizácií usiluje dosiahnuť vo výbore vyvážené zastúpenie rôznych dotknutých odvetví.

Zoznam členov a ich náhradníkov zverejní Rada v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

3. Funkčné obdobie členov a náhradníkov je dva roky. Môžu byť opätovne vymenovaní. Po uplynutí svojho funkčného obdobia zostávajú členovia a náhradníci vo funkcii, až kým ich nenahradia alebo opätovne nevymenujú.

4. Poradnému výboru predsedá člen Komisie alebo jeho zástupca. Predseda nehlasuje.

5. Poradný výbor zasadá najmenej raz za rok. Zvoláva ho predseda z vlastného podnetu alebo na základe písomnej žiadosti najmenej tretiny členov adresovanej jemu. Žiadosť musí obsahovať konkrétne návrhy týkajúce sa programu.

6. Na základe návrhu predsedu môže za výnimočných okolností poradný výbor rozhodnúť, že požiada o radu osoby alebo

zástupcov organizácií s rozsiahlymi skúsenosťami v otázkach sociálneho zabezpečenia. Okrem toho výboru bude poskytovať technickú pomoc Medzinárodný úrad práce za tých istých podmienok ako správnej komisii, podľa dohody uzavretej medzi Európskym hospodárskym spoločenstvom a Medzinárodnou organizáciou práce.

7. Stanoviská a návrhy poradného výboru musia byť odôvodnené. Prijímajú sa absolútnou väčšinou platne odovzdaných hlasov.

Výbor prijme väčšinou svojich členov svoj rokovací poriadok, ktorý schváli Rada po obdržaní stanoviska Komisie.

8. Sekretárske služby pre poradný výbor zabezpečuje Komisia Európskych spoločenstiev.

Článok 83

Úlohy poradného výboru

Poradný výbor je na žiadosť Komisie Európskych spoločenstiev alebo správnej komisie alebo z vlastného podnetu splnomocnený:

- a) skúmať všeobecné otázky alebo zásadné otázky a problémy vznikajúce z vykonávania nariadení prijatých v rámci ustanovení článku 51 Zmluvy;
- b) formulovať pre správnu komisiu stanoviská a návrhy na akúkoľvek zmenu a doplnenie nariadení.

HLAVA VI

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 84

Spolupráca medzi príslušnými orgánmi

1. Príslušné orgány členských štátov sa vzájomne informujú o všetkom, čo sa týka:

- a) opatrení uskutočnených na vykonávanie tohto nariadenia;
- b) zmien ich právnych predpisov, ktoré môžu ovplyvniť vykonávanie tohto nariadenia.

2. Na účely vykonávania tohto nariadenia poskytnú orgány a inštitúcie členských štátov svoje služby a budú konať tak, akoby vykonávali svoje vlastné právne predpisy. Správna pomoc poskytnutá uvedenými orgánmi a inštitúciami je zvyčajne bezplatná. Príslušné orgány členských štátov sa však môžu dohodnúť na náhrade určitých výdavkov.

3. Orgány a inštitúcie členských štátov môžu na účely vykonávania tohto nariadenia komunikovať medzi sebou a dotknutými osobami alebo ich zástupcami priamo.

4. Orgány, inštitúcie a sudy jedného členského štátu nemôžu zamietnuť žiadosti alebo iné predložené dokumenty z toho dôvodu, že sú napísané v úradnom jazyku iného členského štátu. Ak je to vhodné, je možné použiť ustanovenia článku 81 písm. b).

Článok 85

Oslobodenie od daní alebo daňové úľavy — oslobodenie od overovania

1. Každé oslobodenie od daní, kolkovej povinnosti, notárskych alebo evidenčných poplatkov alebo ich zníženie obsiahnuté v právnych predpisoch jedného členského štátu v súvislosti s osvedčeniami alebo dokumentmi, ktorých predloženie sa požaduje na účely právnych predpisov tohto štátu, sa rozširuje na podobné dokumenty, ktorých predloženie sa požaduje na účely právnych predpisov iného členského štátu alebo tohto nariadenia.

2. Všetky vyhlásenia, dokumenty a osvedčenia akéhokoľvek druhu, ktorých predloženie sa požaduje na účely tohto nariadenia, sú oslobodené od overovania diplomatickými alebo konzulárnymi úradmi.

Článok 86

Žiadosti, vyhlásenia alebo opravné prostriedky predložené orgánu, inštitúcii alebo súdu iného členského štátu, ako je príslušný štát

Každá žiadosť, vyhlásenie alebo opravné prostriedky, ktoré by sa mali predložiť v určenej lehote orgánu, inštitúcii alebo súdu jedného štátu, aby sa dodržali ustanovenia právnych predpisov tohto štátu, sú prípustné, ak sa predložia v tej istej lehote zodpovedajúcemu orgánu, inštitúcii alebo súdu iného členského štátu. V takom prípade orgán, inštitúcia alebo súd prijímajúci žiadosť, vyhlásenie alebo opravný prostriedok, ho bez zbytočného odkladu postúpi príslušnému orgánu, inštitúcii alebo súdu prvého štátu, priamo alebo prostredníctvom príslušných orgánov dotknutého členského štátu. Deň, ku ktorému sa taká žiadosť, vyhlásenie alebo opravný prostriedok predložilo orgánu, inštitúcii alebo súdu druhého štátu, sa považuje za deň ich predloženia príslušnému orgánu, inštitúcii alebo súdu.

Článok 87

Lekárske vyšetrenia

1. Lekárske vyšetrenia v zmysle právnych predpisov jedného členského štátu môže na požiadanie príslušnej inštitúcie uskutočniť na území iného členského štátu inštitúcia miesta pobytu alebo bydliska osoby, ktorá má nárok na dávky podľa podmienok ustanovených vo vykonávacom nariadení uvedenom v článku 97 alebo, ak tieto nie sú, podľa podmienok dohodnutých medzi príslušnými orgánmi dotknutých členských štátov.

2. Lekárske vyšetrenia uskutočnené podľa podmienok ustanovených v odseku 1 sa považujú za vykonané na území príslušného štátu.

Článok 88

Prevod finančných čiastok splatných podľa tohto nariadenia z jedného členského štátu do druhého

Bez toho, aby bol dotknutý článok 106 Zmluvy, sa prevod finančných čiastok, uskutočnený v súlade s týmto nariadením, vykoná v súlade s dohodami medzi danými členskými štátmi platnými v čase prevodu. Ak nie sú tieto dohody medzi

dvoma členskými štátmi platné, príslušné orgány uvedených štátov alebo orgány zodpovedné za medzinárodné platby určia vzájomnou dohodou opatrenia potrebné na vykonanie takýchto prevodov.

Článok 89

Osobitné postupy na uplatňovanie právnych predpisov určitých členských štátov

Osobitné postupy na uplatňovanie právnych predpisov určitých členských štátov sú stanovené v prílohe V.

Článok 90

Príspevky na bývanie a rodinné dávky zavedené po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia

Príspevky na bývanie a, v prípade Luxemburska, rodinné dávky, ktoré sa z demografických dôvodov zaviedli po nadobudnutí účinnosti tohto nariadenia, sa neposkytnú osobám, ktoré majú bydlisko na území iného členského štátu, ako je príslušný štát.

Článok 91

Príspevky na náklady zamestnávateľov alebo podnikov, ktorí nie sú usadení v príslušnom štáte

Zamestnávateľ nie je povinný platiť zvýšené príspevky z dôvodu skutočnosti, že miesto jeho podnikania alebo sídlo alebo miesto podnikania jeho podniku je na území iného členského štátu, ako je príslušný štát.

Článok 92

Výber príspevkov

1. Príspevky splatné inštitúcii jedného členského štátu, sa môžu vyberať na území druhého členského štátu v súlade s o správnymi

postupmi, zárukami a výsadami, ktoré možno uplatniť na výber príspevkov splatných zodpovedajúcej inštitúcií druhého členského štátu.

2. Postup na vykonávanie ustanovení odseku 1 sa spravuje, v potrebnej miere, vykonávacím nariadením uvedeným v článku 97 alebo prostredníctvom dohôd medzi členskými štátmi. Takéto vykonávacie postupy môžu ďalej obsahovať postupy pre vymáhanie platby.

Článok 93

Nároky inštitúcií zodpovedných za dávky voči tretím osobám

1. Ak osoba poberá dávky podľa právnych predpisov jedného členského štátu v súvislosti s úrazom, ktorý sa stal na území iného členského štátu, všetky nároky inštitúcie zodpovednej za dávky voči tretej osobe povinnej odškodniť za úraz sa riadia týmito pravidlami:

- a) Ak na inštitúciu zodpovednú za dávky prechádzajú na základe právnych predpisov, ktoré uplatňuje, nároky príjemcu voči tretej osobe, takýto prechod uzná každý členský štát;
- b) ak uvedená inštitúcia má priame nároky voči tretej osobe, takéto nároky uzná každý členský štát.

2. Ak osoba v súvislosti s úrazom, ktorý sa stal na území jedného členského štátu, poberá dávky podľa právnych predpisov iného členského štátu, ustanovenia uvedených právnych predpisov, určujúce, v ktorom prípade sa vylúči občianskoprávna zodpovednosť zamestnávateľov alebo ich zamestnancov, sa použijú v súvislosti s uvedenou osobou alebo príslušnou inštitúciou, ktorá poskytuje dávky.

Ustanovenia odseku 1 sa vzťahujú ďalej na každý nárok inštitúcie zodpovednej za dávky voči zamestnávateľovi alebo jeho zamestnancom v prípadoch, ak ich právna zodpovednosť nie je vylúčená.

HLAVA VII

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Článok 94

Rôzne ustanovenia

1. Toto nariadenie nezakladá žiadne práva pred nadobudnutím jeho účinnosti.

2. Všetky doby poistenia a, ak je to vhodné, všetky doby zamestnania alebo bydliska dosiahnuté podľa právnych predpisov členského štátu pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, sa zohľadnia na určenie nárokov na dávky nadobudnutých podľa ustanovení tohto nariadenia.

3. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, nárok podľa tohto nariadenia sa nadobúda aj v prípade, keď súvisí s nepredvídanou udalosťou, ku ktorej prišlo pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

4. Každá dávka, ktorá sa nepriznala alebo pozastavila z dôvodu štátnej príslušnosti alebo miesta bydliska dotknutej osoby, sa na základe žiadosti dotknutej osoby prizná alebo obnoví s účinnosťou od dátumu nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia za predpokladu, že nároky predtým priznané neboli vyrovnané pašálnu platbu.

5. Nároky osoby, ktorej bol priznaný dôchodok pred dátumom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, sa môžu na základe žiadosti dotknutej osoby preskúmať so zohľadnením ustanovení tohto nariadenia. Toto ustanovenie sa vzťahuje aj na dávky uvedené v článku 78.

6. Ak sa žiadosť uvedená v odsekoch 4 a 5 predloží do dvoch rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, nároky nadobudnuté podľa tohto nariadenia sú účinné od toho dňa a ustanovenia právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu súvisiace s prepadnutím alebo obmedzením práv sa voči dotknutým osobám nesmú uplatniť.

7. Ak sa žiadosť uvedená v odseku 4 a 5 predloží po uplynutí dvojnásobnej lehoty odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, nároky, ktoré neprepadli alebo ktoré neboli premlčané, sú účinné od dátumu predloženia žiadosti s výnimkou prípadu, kde platia priaznivejšie ustanovenia právnych predpisov ktoréhokoľvek členského štátu.

8. V prípade sklerogenickej pneumokoniózy sa ustanovenia článku 57 ods. 3 písm. c) vzťahujú na peňažné dávky poskytované v súvislosti s chorobou z povolania, ktorých náklady by sa bez dohody medzi dotknutými inštitúciami nedali rozdeliť medzi tieto inštitúcie pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia.

9. Uplatňovanie článku 73 ods. 2 nebude mať za následok obmedzenie práv, ktoré existovali v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia. V súvislosti s osobami, ktoré sú v tomto čase príjemcami výhodnejších dávok poskytovaných na základe dvojstranných dohôd uzatvorených s Francúzskom, tieto dohody sa naďalej uplatňujú, kým sú súčasťou francúzskych právnych predpisov. Prerušenia kratšie ako jeden mesiac sa nebudú zohľadňovať, rovnako ako doba, počas ktorej dotknutá osoba poberala dávky v nezamestnanosti alebo nemocenské dávky. Postup na

uplatňovanie týchto ustanovení sa upraví vykonávacím nariadením uvedeným v článku 97.

Článok 95

Prílohy k tomuto nariadeniu

Prílohy k tomuto nariadeniu možno zmeniť a doplniť nariadením, ktoré schváli Rada na návrh Komisie a na žiadosť jedného alebo viacerých dotknutých členských štátov po obdržaní stanoviska správnej komisie.

Článok 96

Oznámenie podľa určitých ustanovení

1. Oznámenia uvedené v článku 1 písm. j), 5 a 8 ods. 2 sa adresujú predsedovi Rady Európskych spoločenstiev. Uvádza sa v nich dátum nadobudnutia platnosti dotknutých právnych predpisov a systémov a v prípade oznámení uvedených v článku 1 písm. j) dátum, odkedy sa bude toto nariadenie vzťahovať na systémy uvedené vo vyhláseniach členských štátov.

2. Oznámenia zaslané v súlade s ustanoveniami odseku 1 sa zverejnia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 97

Vykonávacie nariadenie

Ďalšie nariadenie ustanoví postupy pre vykonávanie tohto nariadenia.

Článok 98

Opätovné posúdenie problému vyplácania rodinných dávok

Na návrh Komisie Rada do 1. januára 1973 znovu posúdi celý problém vyplácania rodinných dávok rodinným príslušníkom, ktorí nemajú bydlisko na území príslušného štátu, aby dosiahla spoločné riešenie pre všetky členské štáty.

Článok 99

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobudne účinnosť v prvý deň siedmeho mesiaca, ktorý nasleduje po zverejnení vykonávacieho nariadenia uvedeného v článku 97 v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Tieto dve nariadenia zrušujú tieto nariadenia:

- nariadenie č. 3 o sociálnom zabezpečení migrujúcich pracovníkov,
- nariadenie č. 4, ktoré stanovuje vykonávacie postupy a ďalšie ustanovenia v súvislosti s nariadením č. 3 ⁽¹⁾, a

— nariadenie Rady č. 36/63/EHS z 2. apríla 1963 o sociálnom zabezpečení cezhraničných pracovníkov ⁽²⁾.

Ustanovenia článkov 82 a 83 o utvorení poradného výboru nadobudnú účinnosť v deň uverejnenia vykonávacieho nariadenia uvedeného v článku 97.

Toto nariadenie je záväzné vo svojej celistvosti a priamo uplatniteľné v každej členskej krajine.

V Luxemburgu 14. júna 1971

Za Radu

Predseda

M. COINTAT

⁽¹⁾ Ú. v. ES 30, 16.12.1958, s. 597/58.

⁽²⁾ Ú. v. ES 62, 20.4.1963, s. 1314/63.

PRÍLOHA I

(Článok 1 písm. u) nariadenia)

Osobitné príspevky pri narodení dieťaťa, na ktoré sa nariadenie za podmienok stanovených v článku 1 písm. u) nevzťahuje

A. BELGICKO

Príspevok pri narodení dieťaťa

B. NEMECKO

Žiadne.

C. FRANCÚZSKO

a) Príspevok pred narodením dieťaťa

b) Materský príspevok podľa zákona o sociálnom zabezpečení (code de la sécurité sociale)

D. TALIANSKO

Žiadne.

E. LUXEMBURSKO

Príspevok pri narodení dieťaťa

F. HOLANDSKO

Žiadne.

—————

PRÍLOHA II

(Články 7 ods. 2 písm. c) a 3 ods. 3 nariadenia)

Ustanovenia dohovorov o sociálnom zabezpečení, ktoré sa naďalej uplatňujú bez ohľadu na článok 6 nariadenia — ustanovenia dohovorov o sociálnom zabezpečení, ktoré sa nevzťahujú na všetky osoby, na ktoré sa vzťahuje nariadenie

VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

1. Ak ustanovenia uvedené v tejto prílohe odkazujú na ustanovenia iných dohovorov, tieto odkazy sa nahradia odkazmi na zodpovedajúce ustanovenia tohto nariadenia, pokiaľ samotné ustanovenia dotknutých dohovorov nie sú obsiahnuté v tejto prílohe.
2. Ustanovenia o výpovedi obsiahnuté v dohovore o sociálnom zabezpečení, ktorého niektoré ustanovenia sú uvedené v tejto prílohe, sa naďalej vzťahujú na tieto ustanovenia.

A

Ustanovenia dohovorov o sociálnom zabezpečení, ktoré sa naďalej uplatňujú bez ohľadu na článok 6 nariadenia

(Článok 7 ods. 2 písm. c) nariadenia)

1. BELGICKO — NEMECKO
 - a) Články 3 a 4 záverečného protokolu zo 7. decembra 1957 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa v znení uvedenom v dodatkovom protokole z 10. novembra 1960;
 - b) dodatková dohoda č. 3 zo 7. decembra 1957 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa v znení uvedenom v dodatkovom protokole z 10. novembra 1960 (výplata dôchodkov za obdobie pred nadobudnutím účinnosti všeobecného dohovoru).
2. BELGICKO — FRANCÚZSKO
 - a) Články 13, 16 a 23 dodatkovej dohody zo 17. januára 1948 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa (pracovníci v baniach a podobných prevádzkach).
 - b) Výmena listov z 27. februára 1953 (uplatnenie článku 4 ods. 2 všeobecného dohovoru zo 17. januára 1948).
 - c) Výmena listov z 29. júla 1953 o príspevkoch starším zamestnancom.
3. BELGICKO — TALIANSKO
Článok 29 dohovoru z 30. apríla 1948.
4. BELGICKO — LUXEMBURSKO
Články 3, 4, 5, 6 a 7 dohovoru zo 16. novembra 1959, v znení uvedenom v dohode z 12. februára 1964 (cezhraniční pracovníci).
5. BELGICKO — HOLANDSKO
Žiadne.
6. NEMECKO — FRANCÚZSKO
 - a) Články 11 ods. 1, druhý pododsek článku 16 a článok 19 všeobecného dohovoru z 10. júla 1950;
 - b) článok 9 dodatkovej dohody č. 1 z 10. júla 1950 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa (pracovníci v baniach a v podobných prevádzkach);
 - c) dodatková dohoda č. 4 z 10. júla 1950 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa, ako je uvedené v doplnenom oddiele č. 2 z 18. júna 1955;
 - d) hlavy I a III doplneného oddielu č. 2 z 18. júna 1955;
 - e) body 6, 7 a 8 všeobecného protokolu z 10. júla 1950 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa;
 - f) hlavy II, III a IV dohody z 20. decembra 1963 (sociálne zabezpečenie v Sársku).
7. NEMECKO — TALIANSKO
 - a) Články 3 ods. 2, 23 ods. 2, 26 a 36 ods. 3 dohovoru z 5. mája 1953 (sociálne poistenie);
 - b) dodatková dohoda z 12. mája 1953 k dohovoru z 5. mája 1953 (výplata dôchodkov za obdobie pred nadobudnutím účinnosti tohto dohovoru).
8. NEMECKO — LUXEMBURSKO
Články 4, 5, 6 a 7 zmluvy z 11. júla 1959 (Ausgleichsvertrag) (riešenie sporov medzi Nemeckom a Luxemburskom) a článok 11 ods. 2 písm. b dohovoru zo 14. júla 1960 (nemocenské dávky a materský príspevok pre osoby, ktoré si zvolili uplatnenie právnych predpisov štátu pôvodu).

9. NEMECKO — HOLANDSKO
 - a) Článok 3 ods. 2 dohovoru z 29. marca 1951;
 - b) články 2 a 3 dodatkového dohovoru č. 4 z 21. decembra 1956 k dohovoru z 29. marca 1951 (vysporiadanie nárokov nadobudnutých holandskými pracovníkmi medzi 13. májom 1940 a 1. septembrom 1945 v rámci nemeckého systému sociálneho zabezpečenia).

10. FRANCÚZSKO — TALIANSKO
 - a) Články 20 a 24 všeobecného dohovoru z 31. marca 1948;
 - b) výmena listov z 3. marca 1956 (nemocenské dávky pre sezónnych pracovníkov zamestnaných v poľnohospodárstve).

11. FRANCÚZSKO — LUXEMBURSKO

Články 11 a 14 dodatkového dohovoru z 12. novembra 1949 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa (pracovníci v baniach a podobných prevádzkach).

12. FRANCÚZSKO — HOLANDSKO

Článok 11 dodatkového dohovoru z 1. júna 1954 k všeobecnému dohovoru zo 7. januára 1950 (pracovníci v baniach a podobných prevádzkach).

13. TALIANSKO — LUXEMBURSKO

Články 18 ods. 2 a 24 všeobecného dohovoru z 29. mája 1951.

14. TALIANSKO — HOLANDSKO

Článok 21 ods. 2 všeobecného dohovoru z 28. októbra 1952.

15. LUXEMBURSKO — HOLANDSKO

Žiadne.

B

Ustanovenia dohovorov, ktoré sa nevzťahujú na všetky osoby, na ktoré sa vzťahuje nariadenie

(Článok 3 ods. 3 nariadenia)

1. BELGICKO — NEMECKO
 - a) Články 3 a 4 záverečného protokolu zo 7. decembra 1957 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa v znení uvedenom v dodatkovom protokole z 10. novembra 1960;
 - b) Dodatková dohoda č. 3 zo 7. decembra 1957 ku všeobecnému dohovoru z toho istého dňa v znení uvedenom v dodatkovom protokole z 10. novembra 1960 (výplata dôchodkov za obdobie pred nadobudnutím účinnosti všeobecného dohovoru).

2. BELGICKO — FRANCÚZSKO
 - a) Výmena listov z 29. júla 1953 o príspevkoch starším zamestnancom;
 - b) článok 23 dodatkového dohovoru zo 17. januára 1948 ku všeobecnému dohovoru z toho istého dňa (pracovníci v baniach a podobných prevádzkach);
 - c) výmena listov z 27. februára 1953 (uplatnenie článku 4 ods. 2 všeobecného dohovoru zo 17. januára 1948).

3. BELGICKO — TALIANSKO
Žiadne.
 4. BELGICKO — LUXEMBURSKO
Žiadne.
 5. BELGICKO — HOLANDSKO
Žiadne.
 6. NEMECKO — FRANCÚZSKO
 - a) Články 16 ods. 2 a 19 všeobecného dohovoru z 10. júla 1950;
 - b) dodatková dohoda č. 4 z 10. júla 1950 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa, ako je uvedené v doplnenom oddiele č. 2 z 18. júna 1955;
 - c) hlavy I a III doplneného oddielu č. 2 z 18. júna 1955;
 - d) body 6, 7 a 8 všeobecného protokolu z 10. júla 1950 k všeobecnému dohovoru z toho istého dňa;
 - e) hlavy II, III a IV dohody z 20. decembra 1963 (sociálne zabezpečenie v Sársku).
 7. NEMECKO — TALIANSKO
 - a) Články 3 ods. 2 a 26 dohovoru z 5. mája 1953 (sociálne poistenie);
 - b) dodatková dohoda z 12. mája 1953 k dohovoru z 5. mája 1953 (výplata dôchodkov za obdobie pred nadobudnutím účinnosti dohovoru).
 8. NEMECKO — LUXEMBURSKO
Články 4, 5, 6 a 7 zmluvy z 11. júla 1959 (riešenie sporov medzi Nemeckom a Luxemburskom).
 9. NEMECKO — HOLANDSKO
 - a) Článok 3 ods. 2 dohovoru z 29. marca 1951;
 - b) články 2 a 3 dodatkovej dohody č. 4 z 21. decembra 1956 k dohovoru z 29. marca 1951 (vysporiadanie nárokov nadobudnutých holandskými pracovníkmi medzi 13. májom 1940 a 1. septembrom 1945 v rámci nemeckého systému sociálneho zabezpečenia).
 10. FRANCÚZSKO — TALIANSKO
 - a) Články 20 a 24 všeobecného dohovoru z 31. marca 1948;
 - b) výmena listov z 3. marca 1956 (nemocenské dávky sezónnych pracovníkov zamestnaných v poľnohospodárstve).
 11. FRANCÚZSKO — LUXEMBURSKO
Žiadne.
 12. FRANCÚZSKO — HOLANDSKO
Žiadne.
 13. TALIANSKO — LUXEMBURSKO
Žiadne.
 14. TALIANSKO — HOLANDSKO
Žiadne.
 15. LUXEMBURSKO — HOLANDSKO
Žiadne.
-

PRÍLOHA III

(Článok 37 ods. 2 nariadenia)

Právne predpisy uvedené v článku 37 ods. 1 nariadenia, podľa ktorých výška dávok v invalidite nezávisí od dĺžky dób poistenia

A. BELGICKO

Právne predpisy súvisiace so všeobecným systémom pre invaliditu, osobitným systémom pre invaliditu baníkov a osobitným systémom pre námorníkov obchodného loďstva.

B. NEMECKO

Žiadne.

C. FRANCÚZSKO

Všetky právne predpisy o poistení pre prípad invalidity okrem právnych predpisov týkajúcich sa invalidného poistenia systému sociálneho zabezpečenia pre baníkov.

D. TALIANSKO

Žiadne.

E. LUXEMBURSKO

Žiadne.

F. HOLANDSKO

Zákon z 18. februára 1966 o poistení pre prípad práceneschopnosti.

PRÍLOHA IV

(Článok 40 ods. 3 nariadenia)

Zhoda medzi právnymi predpismi členských štátov o podmienkach vzťahujúcich sa na stupeň invalidity

BELGICKO

Členské štáty	Systémy uplatňované inštitúciami členských štátov, ktoré sa rozhodli uznať stupeň invalidity	Systémy uplatňované belgickými inštitúciami, pre ktoré je rozhodnutie v prípade zhody záväzné			
		Všeobecný systém	Systém pre baníkov		Invalidita pri chorobách z povolania
			Systém pre námorníkov	Všeobecná invalidita	
FRANCÚZSKO	1. Všeobecný systém: — skupina III (trvalá starostlivosť) — skupina II — skupina I	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda
	2. Systém v poľnohospodárstve: — úplná všeobecná invalidita — dvojtretinová všeobecná invalidita — trvalá starostlivosť	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda
	3. Systém pre baníkov: — čiastočná všeobecná invalidita — trvalá starostlivosť — invalidita pri chorobách z povolania	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor
	4. Systém pre námorníkov: — všeobecná invalidita — trvalá starostlivosť — invalidita pri chorobách z povolania	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor	} Zhoda Rozpor
TALIANSKO	1. Všeobecný systém — invalidita — manuálni pracovníci — invalidita — zamestnanci	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda
	2. Systém pre námorníkov Neschopnosť práce na mori	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
LUXEMBURSKO	Pracovníci Invalidita — manuálni pracovníci Invalidita — zamestnanci	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda	} Zhoda

FRANCÚZSKO

Členské štáty	Systémy uplatňované francúzskymi inštitúciami, pre ktoré je rozhodnutie v prípade zhody záväzné	Všeobecný systém			Systém			Systém pre bankovníkov			Systém pre námorníkov		
		Skupina I	Skupina II	Skupina III	2/3 invalidita	Úplná všeobecná invalidita	Trvalá starostlivosť	2/3 všeobecná invalidita	Trvalá starostlivosť	Invalidita pri chorobách z povolania	2/3 všeobecná invalidita	Invalidita pri chorobách z povolania	Trvalá starostlivosť
BELGICKO	1. Všeobecný systém	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	2. Systém pre bankovníkov:												
	— čiastočná všeobecná invalidita	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	— invalidita pri chorobách z povolania	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	3. Systém pre námorníkov	Zhoda ⁽¹⁾	Rozpor	Rozpor	Zhoda ⁽¹⁾	Rozpor	Rozpor	Zhoda ⁽¹⁾	Rozpor ⁽¹⁾	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
TALANSKO	1. Všeobecný systém:												
	— invalidita	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	— manuálni pracovníci												
	— invalidita	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	— zamestnanci												
	2. Systém pre námorníkov:												
	Invalidita	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Zhoda	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	— manuálni pracovníci												
	Invalidita	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor	Rozpor
	— zamestnanci												

(1) Iba ak invalidita, ktorú uznala belgická inštitúcia, je všeobecná invalidita

(2) Iba ak belgická inštitúcia potvrdila, že pracovník nie je schopný práce pod zemou alebo na povrchu

TALIANSKO

Členské štáty	Systémy uplatňované inštitúciami členských štátov, ktoré sa rozhodli uznať stupeň invalidity	Systémy uplatňované talianskymi inštitúciami, pre ktoré je v prípade zhody rozhodnutie záväzné					
		Všeobecný systém		Manuálni pracovníci Zamestnanci			
		Námorníci	Neschopnosť služby na mori				
BELGICKO	1. Všeobecný systém	Zhoda	Zhoda	Rozpor			
	2. Systém pre baníkov:						
	— Čiastočná všeobecná invalidita	Zhoda	Zhoda	Rozpor			
	— invalidita pri chorobách z povolania	Rozpor	Rozpor	Rozpor			
3. Systém pre námorníkov							
— neschopnosť služby na mori	Rozpor	Rozpor	Rozpor				
FRANCÚZSKO	1. Všeobecný systém:						
	— skupina III (trvalá starostlivosť)	}	}	}			
	— skupina II				Zhoda	Zhoda	Rozpor
	— skupina I						
	2. Systém v poľnohospodárstve:						
	— úplná všeobecná invalidita	}	}	}			
	— čiastočná všeobecná invalidita				Zhoda	Zhoda	Rozpor
	— trvalá starostlivosť						
	3. Systém pre baníkov:						
	— čiastočná všeobecná invalidita	}	}	}			
	— trvalá starostlivosť				Zhoda	Zhoda	Rozpor
	— invalidita pri chorobách z povolania	Rozpor	Rozpor	Rozpor			
	4. Systém pre námorníkov:						
— čiastočná všeobecná invalidita	}	}	}				
— trvalá starostlivosť				Rozpor	Rozpor	Rozpor	
— invalidita pri chorobách z povolania							
LUXEMBURSKO	Invalidita — manuálni pracovníci	Zhoda	Zhoda	Rozpor			
	Invalidita — zamestnanci	Rozpor	Rozpor	Rozpor			

LUXEMBURSKO

Člen- ské štáty	Systémy uplatňované inštitúciami členských štátov, ktoré sa rozhodli uznať stupeň invalidity	Systémy uplatňované luxemburskými inštitúciami, pre ktoré je v prípade zhody rozhodnutie záväzné			
		Invalidita manuálnych pracovníkov	Invalidita zamestnancov		
BELGICKO	1. Všeobecný systém	Zhoda	Zhoda		
	2. Systém pre baníkov: — čiastočná všeobecná invalidita	Zhoda	Zhoda		
	— invalidita pri chorobách z povolania	Rozpor	Rozpor		
	3. Systém pre námorníkov	Zhoda ⁽¹⁾	Zhoda		
FRANCÚZSKO	1. Všeobecný systém: — skupina III (trvalá starostlivosť)	}	}		
	— skupina II			}	}
	— skupina I				
	2. Systém v poľnohospodárstve: — úplná všeobecná invalidita	}	}		
	— dvojtretinová všeobecná invalidita			}	}
	— trvalá starostlivosť				
	3. Systém pre baníkov: — dvojtretinová všeobecná invalidita	}	}		
	— trvalá starostlivosť			}	}
	— invalidita pri chorobách z povolania				
	4. Systém pre námorníkov: — čiastočná všeobecná invalidita	}	}		
	— trvalá starostlivosť			}	}
	— invalidita pri chorobách z povolania				
TALIANSKO	1. Všeobecný systém: — invalidita manuálnych pracovníkov	Zhoda	Zhoda		
	— invalidita zamestnancov	Rozpor	Zhoda		
	2. Systém pre námorníkov: — neschopnosť služby na mori				

⁽¹⁾ Iba ak invalidita, ktorú uznala belgická inštitúcia, je všeobecná invalidita

PRÍLOHA V

(Článok 89 nariadenia)

Osobitné postupy na uplatňovanie právnych predpisov určitých členských štátov

A. BELGICKO

1. Ustanovenia článku 1 písm. a) bodu i) tohto nariadenia sa nevzťahuje na samostatne zárobkovo činné alebo iné osoby, ktoré dostávajú lekársku starostlivosť podľa zákona z 9. augusta 1963 o zavedení a fungovaní povinného zdravotného a invalidného poistenia, ak pri tejto starostlivosti nemajú rovnakú ochranu ako zamestnanci.
2. Pri uplatňovaní ustanovení kapitoly 7 a 8 hlavy III nariadenia príslušnou belgickou inštitúciou sa u dieťaťa považuje členský štát, na území ktorého má bydlisko, za miesto výchovy.
3. Na účely článku 46 ods. 2 nariadenia sa všetky doby dôchodkového poistenia, dosiahnuté podľa belgických právnych predpisov pred 1. januárom 1945, tiež považujú za doby poistenia dosiahnuté podľa belgických právnych predpisov, týkajúcich sa všeobecného systému invalidity a systému pre námorníkov.

B. NEMECKO

1. a) Pokiaľ to už nestanovujú nemecké právne predpisy v oblasti úrazového poistenia, nemecké inštitúcie v súlade s týmito právnymi predpismi poskytnú aj odškodné za pracovné úrazy (a choroby z povolania), ktoré sa zistili v Alsasku-Lotrinsku pred 1. januárom 1919, a náklady, na ktoré neniesli francúzske inštitúcie podľa rozhodnutia Rady Spoločnosti národov z 21. júna 1921 (*Reichsgesetzblatt*, s. 1289), ak dotknutá osoba alebo jej pozostalí má bydlisko na území členského štátu;
- b) článok 10 nariadenia neovplyvní ustanovenia, podľa ktorých pracovné úrazy (a choroby z povolania), ktoré sa vyskytnú na území mimo Spolkovej republiky Nemecko, a doby dosiahnuté mimo jej územia nezakladajú nárok na vyplácanie dávok alebo zakladajú nárok na vyplácanie dávok iba za určitých podmienok, ak osoby, ktoré majú na ne nárok, majú bydlisko mimo územia Spolkovej republiky Nemecko.
2. a) Aby sa mohlo určiť, či doby, ktoré nemecké právne predpisy považujú za doby prerušenia (*Ausfallzeiten*) alebo dodatkové doby (*Zurechnungszeiten*) by sa mali zohľadňovať ako také, povinné príspevky, ktoré sa zaplatili podľa právnych predpisov iného členského štátu, a poistenie podľa systému dôchodkového poistenia iného členského štátu sa považujú za príspevky zaplatené podľa nemeckých právnych predpisov a za poistenie podľa nemeckého systému poistenia.

Pri výpočte kalendárnych mesiacov, ktoré uplynuli medzi vstupom do systému poistenia a vznikom poistnej udalosti, doby, ktoré sa zohľadnili podľa právnych predpisov iného členského štátu, ktoré pokrývajú dobu medzi týmito dvoma dátumami, sa nebudú zohľadňovať. Rovnako sa nezohľadnia doby, počas ktorých dotknutá osoba poberala dôchodok.

- b) Písm. a) sa nevzťahuje na štandardnú dobu prerušenia (*pauschale Ausfallzeit*). Táto doba sa stanoví výlučne na základe dôb dosiahnutých v Nemecku.

- c) Zohľadnenie dodatkovej doby (*Zurechnungszeit*) podľa nemeckých právnych predpisov, týkajúcich sa dôchodkového poistenia baníkov, okrem iného musí spĺňať podmienku, že posledný príspevok zaplatený podľa nemeckých právnych predpisov bol zaplatený do dôchodkového poistenia pre baníkov.
 - d) Na účely zohľadnenia nemeckých náhradných dôb (*Ersatzzeiten*) sa uplatňujú iba nemecké vnútroštátne právne predpisy.
 - e) Odchylné od písm. d) sa na osoby poistené v systéme nemeckého dôchodkového poistenia, ktoré mali bydlisko na území Nemecka v období holandskej správy od 1. januára 1948 do 31. júla 1963; na účely zohľadnenia nemeckých náhradných dôb (*Ersatzzeiten*) v zmysle článku 1251 ods. 2 nemeckého zákona o sociálnom zabezpečení (*RVO*) alebo príslušných ustanovení, platenie príspevkov do holandského systému poistenia v tomto období sa považuje za ekvivalentné zamestnaniu alebo vykonávaniu inej činnosti, na ktoré sa vzťahuje povinné poistenie podľa nemeckých právnych predpisov.
3. Pokiaľ ide o platby do fondu nemeckého nemocenského poistenia, povinné platby príspevkov uvedené v článku 26 ods. 2 tohto nariadenia budú pozastavené až do rozhodnutia o nároku na dôchodok.
4. Na účel stanovenia, či dieťa poberá sirotsky dôchodok, vyplácanie jednej z dávok uvedenej v článku 78 alebo inej rodinnej dávky podľa francúzskych právnych predpisov maloletému dieťaťu s bydliskom vo Francúzsku sa bude považovať za vyplácanie sirotského dôchodku podľa nemeckých právnych predpisov.
5. Ak vykonanie tohto nariadenia alebo neskorších nariadení o sociálnom zabezpečení znamená pre niektoré inštitúcie nemocenského poistenia dodatočné náklady, nahradia sa úplne alebo čiastočne. Spolkové združenie regionálnych fondov zdravotného poistenia ako styčný orgán (nemocenské poistenie) rozhoduje o takýchto náhradách spoločnou dohodou s ostatnými ústrednými asociáciami nemocenských fondov. Zdroje potrebné na vykonanie kompenzácie sa zabezpečia z daní uložených všetkým inštitúciám nemocenského poistenia na pomernom základe podľa priemerného počtu poistencov v predchádzajúcich rokoch, vrátane tých, ktorí odišli do dôchodku.
6. Ak príslušná inštitúcia na vyplácanie rodinných dávok v súlade s hlavou III, kapitolou 7 nariadenia je nemecká inštitúcia, osoba povinne poistená v nezamestnanosti alebo osoba, ktorá v dôsledku takéhoto poistenia poberá vecné dávky zo zdravotného poistenia alebo podobné dávky, sa považuje za pracovníka (článok 1 písm. a) tohto nariadenia).

C. FRANCÚZSKO

- 1. a) Príspevok pre starších zamestnancov sa poskytuje podľa podmienok ustanovených pre francúzskych pracovníkov francúzskymi právnymi predpismi pre všetkých pracovníkov, ktorí sú štátnymi príslušníkmi iných členských štátov a ktorí majú v čase podania žiadosti bydlisko na území Francúzska.
- b) To isté sa vzťahuje na utečencov a osoby bez štátnej príslušnosti.
- c) Ustanovenia tohto nariadenia nemajú vplyv na ustanovenia francúzskych právnych predpisov, v zmysle ktorých sa pre nadobudnutie nároku na príspevky pre starších zamestnancov zohľadňujú len doby práce

ako zamestnanci alebo doby, ktoré sa za také považujú na území európskych a zámorských departementov Francúzskej republiky (Guadeloupe, Guyana, Martinique a Réunion).

2. Osobitný príspevok a úhrnné odškodné v zmysle osobitných právnych predpisov pre sociálne zabezpečenie v baniach sa poskytuje len pracovníkom zamestnaným vo francúzskych baniach.
3. Zákon č. 65-655 z 10. júla 1965, udeľujúci francúzskym štátnym príslušníkom, ktorí vykonávajú alebo vykonávali zárobkovú činnosť v zahraničí, právo na vstup do dobrovoľného systému poistenia pre prípad staroby, sa vzťahuje na štátnych príslušníkov iných členských štátov za týchto podmienok:
 - zárobková činnosť, na základe ktorej vzniká dobrovoľné poistenie vo francúzskom systéme, sa nevykonáva alebo sa nevykonávala na francúzskom území alebo na území členského štátu, ktorého štátnym príslušníkom je pracovník,
 - pracovník musí pri uplatňovaní svojho nároku predložiť dôkaz, že buď mal bydlisko vo Francúzsku najmenej 10 rokov buď po sebe idúcich rokov, alebo nie, alebo že sa na neho rovnako dlhú dobu nepretržite vzťahovali francúzske právne predpisy na povinnom alebo voliteľnom základe.
4. V zmysle článku 73 ods. 3 tohto nariadenia rodinné dávky zahŕňujú:
 - a) príspevky pred narodením dieťaťa v zmysle článku L 516 Zákona o sociálnom zabezpečení;
 - b) rodinné prídavky poskytované v súlade s článkami L 524 a L 531 Zákona o sociálnom zabezpečení;
 - c) kompenzačný príspevok na dane uvedený v článku L 532 Zákona o sociálnom zabezpečení;

Túto dávku však možno vyplatiť, ak sa mzda vyplácaná počas vyslania podliehala vo Francúzsku dani z príjmu;
 - d) príspevok k mzde uvedený v článku L 533 Zákona o sociálnom zabezpečení.

D. TALIANSKO

Žiadne.

E. LUXEMBURSKO

1. Odchylné od článku 94 ods., 2 tohto nariadenia doby poistenia alebo doby, ktoré sa za také považujú, dosiahnuté podľa luxemburských právnych predpisov pre dôchodkové poistenie pre prípad invalidity, staroby alebo úmrtia pred 1. januárom 1946, sa zohľadnia na účely uplatňovania týchto právnych predpisov v takom rozsahu, že práva v procese získavania by mali zostať zachované do 1. januára 1959 alebo obnovené iba v zmysle týchto právnych predpisov alebo v súlade s dvojstrannými dohodami, ktoré sú platné alebo sa majú uzavrieť. Pokiaľ sa uplatňuje niekoľko takýchto dvojstranných dohôd, budú sa zohľadňovať najstaršie doby poistenia alebo najstaršie doby považované za doby poistenia.

F. HOLANDSKO

1. *Nemocenské poistenie pre poberateľov starobného dôchodku*

- a) Osoba poberajúca starobný dôchodok podľa holandských právnych predpisov a dôchodok podľa právnych predpisov iného členského štátu sa bude na účely článku 27 a/alebo 28 považovať za oprávnenú osobu na vecné dávky, ak, pri zohľadnení článku 9, ak je to vhodné, spĺňa predpoklady, ktoré sa vyžadujú pri nároku na dobrovoľné nemocenské poistenie starších osôb,

- b) Ak má dotknutá osoba bydlisko na území niektorého iného členského štátu, tvorí príspevok na dobrovoľné nemocenské poistenie starších osôb polovicu priemerných nákladov vynaložených v Holandsku na zdravotnú starostlivosť staršej osoby a jej rodinných príslušníkov.

2. *Uplatňovanie holandských právnych predpisov o všeobecnom poistení pre prípad staroby*

- a) Za doby poistenia dosiahnuté podľa holandských právnych predpisov týkajúcich sa všeobecného poistenia pre prípad staroby sa tiež považujú doby poistenia pred 1. januárom 1957, počas ktorých príjemca, ktorý nespĺňal podmienky umožňujúce považovať tieto doby za doby poistenia, mal bydlisko na území Holandska po dovŕšení veku 15 rokov, alebo počas ktorých mal bydlisko na území iného členského štátu, pričom vykonával zamestnanie v Holandsku pre zamestnávateľa usadeného v tomto štáte.
- b) Doby, ktoré sa zohľadňujú v zmysle písm. a), sa neberú do úvahy, ak sa kryjú s dobami, ktoré sa zohľadňujú pre výpočet dôchodku splatného podľa právnych predpisov iného členského štátu vzhľadom na dôchodkové poistenie.
- c) Pokiaľ ide o vydatú ženu, ktorej manžel má nárok na dôchodok podľa holandských právnych predpisov na základe všeobecného poistenia pre prípad staroby, doba manželstva pred tým, než táto žena dosiahla vek 65 rokov a počas ktorej mala bydlisko na území jedného alebo viacerých členských štátov, sa tiež považuje za dobu poistenia, ak sa táto doba kryje s dobou poistenia, ktorú jej manžel dosiahol podľa týchto právnych predpisov, a s tou dobou, ktorú treba zohľadniť v zmysle písm. a).
- d) Doby, ktoré sa majú zohľadniť v zmysle písm. c), sa nezohľadňujú, ak sa kryjú s dobami, ktoré sa zohľadňujú pri stanovení výšky dôchodku, ktorý patrí dotknutej vydatej žene, na ktorú sa vzťahujú právne predpisy iného členského štátu týkajúce sa poistenia pre prípad staroby, alebo s dobami, počas ktorých dostávala starobný dôchodok v zmysle týchto právnych predpisov.
- e) Pokiaľ ide o ženu, ktorá bola vydatá a na ktorej manžela sa vzťahovali holandské právne predpisy týkajúce sa poistenia pre prípad staroby, alebo sa považuje za osobu, ktorá dosiahla doby poistenia v zmysle písm. a), ustanovenia dvoch predchádzajúcich pododsekov sa použijú primerane.
- f) Doby uvedené pod písm. a) a c) sa zohľadnia iba pri výpočte starobného dôchodku, ak dotknutá osoba mala bydlisko na území jedného alebo viacerých členských štátov počas šiestich rokov od dosiahnutia veku päťdesiatich deviatich rokov, a to dovtedy, kým táto osoba má bydlisko na území jednej z týchto členských krajín.

3. *Uplatňovanie holandských právnych predpisov o všeobecnom poistení pre vdovy a siroty*

- a) Na účely článku 46 ods. 2 tohto nariadenia doby pred 1. októbrom 1959, počas ktorých mal pracovník po dosiahnutí veku 15 rokov bydlisko na území Holandska alebo počas ktorých, keď mal bydlisko na území iného členského štátu, vykonával zamestnanie v Holandsku pre zamestnávateľa usadeného na území tohto štátu, sa tiež budú považovať za doby poistenia dosiahnuté podľa holandských právnych predpisov na účely všeobecného poistenia pre vdovy a siroty.
- b) Doby, ktoré sa majú zohľadniť v zmysle písm. a), sa nebudú zohľadňovať, ak sa kryjú s dobou poistenia dosiahnutou podľa právnych predpisov iného štátu pri stanovení pozostalostného dôchodku.

4. *Uplatňovanie holandských právnych predpisov pre prípad pracovnej neschopnosti*

- a) Na účely článku 46 ods. 2 tohto nariadenia doby zamestnania a doby, ktoré sa za takého považujú, dosiahnuté podľa holandských právnych predpisov pred 1. júlom 1967, sa považujú za doby poistenia dosiahnuté podľa holandských právnych predpisov pri poistení pre prípad práceneschopnosti.
 - b) Doby, ktoré sa zohľadnia v zmysle písm. a), sa považujú za doby poistenia dosiahnuté podľa právnych predpisov druhu uvedeného v článku 37 ods. 1 tohto nariadenia.
-